



ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 19.10.2011
COM(2011) 658 окончателен

2011/0300 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура и за отмяна на
Решение № 1364/2006/ЕО**

(текст от значение за ЕИП)

{SEC(2011) 1233 окончателен}

{SEC(2011) 1234 окончателен}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Основания и цели на предложението

Във връзка с постигането на основните цели на енергийната политика на ЕС — конкурентоспособност, устойчиво развитие и сигурност на енергийните доставки, са необходими значителни усилия за модернизиране и разширяване на европейската енергийна инфраструктура и за изграждане на трансгранични връзки между енергопреносните мрежи.

По тази причина в съобщението на Комисията относно приоритетите за енергийната инфраструктура в периода до 2020 г. и по-нататък¹, прието на 17 ноември 2010 г., е отправен призив за нова европейска политика в областта на енергийната инфраструктура, чрез която да се координира и оптимизира в континентален мащаб развитието на енергийните мрежи. По-специално, в това съобщение е потвърдена необходимостта от преработка на съществуващата политика и съответната финансова рамка за трансевропейските енергийни мрежи (TEN-E).

Наличието на такава нова политика е от решаващо значение за постигането на реално действаща солидарност между държавите-членки, за цялостното изграждане на вътрешноевропейския енергиен пазар и свързване на изолираните региони, както и за създаването на алтернативни маршрути за доставка или пренос на енергия и на алтернативни източници на енергия, а също и за разработването на възобновяеми енергийни източници, които да се конкурират с традиционните източници, както бе изтъкнато от Европейския съвет на сесията му от 4 февруари 2011 г.

На 29 юни 2011 г. Комисията прие съобщението, озаглавено Бюджет за Стратегията „Европа 2020“ относно следващата многогодишна финансова рамка (2014—2020 г.)², в което се предлага създаването на Механизъм за свързване на Европа (Connecting Europe Facility), чрез който да се насърчава изграждането на приоритетни енергийни, транспортни и цифрово-информационни инфраструктури, разполагащ с общ фонд в размер на 40 милиарда евро, от които 9,1 милиарда евро са предназначени за енергетиката³.

В настоящото предложение са формулирани правила за навременното разработване и функционалната съвместимост на трансевропейските енергийни мрежи, необходими за постигане на целите в областта на енергийната политика, залегнали в Договора за функционирането на Европейския съюз, с оглед да се осигури функциониращ вътрешноевропейски енергиен пазар, сигурност на енергийните доставки в ЕС, насърчаване на енергийната ефективност и разработване на нови и възобновяеми видове енергия, както и за насърчаване на междусистемното свързване на енергийните мрежи.

¹ COM(2010) 677

² COM(2011) 500/I окончателен и COM(2011) 500/II окончателен (документи за политиките)

³ Всички суми са в евро от 2011 г.

По-специално, настоящият регламент има за цел пълната интеграция на вътрешноевропейския енергиен пазар, включително като се осигури никоя държава-членка да не е изолирана от европейските енергийни мрежи; също така, регламентът е предназначен да допринесе за устойчивото развитие и опазването на околната среда, като осигури възможност за постигане до 2020 г. на целите на ЕС съответно за: намаление с 20 % на емисиите на парникови газове⁴, подобрене с 20 % на енергийната ефективност и увеличение на възобновяемата енергия до 20 % от крайното енергопотребление, като в същото време бъде осигурена сигурност на енергийните доставки и солидарност между държавите-членки.

Със своята насоченост към постигането на тези цели, настоящото предложение би допринесло за постигането на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и би породило ползи за целия Европейски съюз по отношение на конкурентоспособността и икономическото, социално и териториално сближаване.

За тази цел, в рамките на настоящата инициатива са определени за периода до 2020 г. и по-нататък няколко ограничени на брой трансевропейски коридори и тематични области в сферата на електроенергийните и газовите мрежи, а също и на преносната инфраструктура за нефт и въглероден двуокис, за които е най-обосновано да се предприемат действия от страна на Европейския съюз. Също така, настоящата инициатива е насочена и към дейностите по реализацията на тези приоритетни цели чрез:

- рационализиране на процедурите по издаване на разрешения, с оглед да се намали чувствително времетраенето на тези процедури за проектите от общ интерес и да се увеличи участието и приемането от страна на обществеността на реализацията на тези проекти;
- облекчаване на регулаторното третиране на проектите от общ интерес в електроенергийния и газовия сектор чрез определяне на цени в зависимост от постигнатите ползи и осигуряване на съответствие на разрешените приходи с поеманите рискове;
- осигуряване на реализация на проектите от общ интерес чрез предоставяне на необходимите пазарни стимули и пряка финансова подкрепа от страна на ЕС. Във връзка с финансовата подкрепа, в предложението е формулирана основата на условията за предоставяне на такава подкрепа от ЕС по Механизма за свързване на Европа на проекти от общ интерес, която е предмет на отделно законодателно предложение.

Настоящото предложение представлява стратегически приоритет в Работната програма на Комисията за 2011 г.

Общ контекст

Взаимното свързване на нашата енергийна инфраструктура и нейното адаптиране към новите потребности представлява значимо, неотложно и отнасящо се за всички енергийни сектори предизвикателство.

⁴ Или съответно с 30 %, ако има подходящи за това международни условия.

Необходимо е електроенергийните мрежи да бъдат подобрили и модернизирани, за да покриват увеличаващото се електропотребление, свързано със значителна промяна във веригата на създаваната стойност в енергетиката и в енергийния микс. Освен това, спешно е необходимо електроенергийните мрежи да бъдат разширени и подобрили, включително чрез изграждането на магистрални електропроводи, да се насърчава интегрирането на пазара и да се запазят съществуващите нива на сигурност на системата, по-специално във връзка с преноса и баланса на електроенергията от възобновяеми източници, която се очаква да нарасне над два пъти в периода 2007—2020 г. В същото време, постигането на европейските цели за 2020 г. относно енергийната ефективност и дела на електроенергията от възобновяеми източници няма да бъде възможно без въвеждането на повече нововъведения и интелигентност както в преносните, така и в разпределителните мрежи, по-специално чрез използване на информационни и комуникационни технологии.

Природният газ, при условие че доставките му са сигурни, ще продължава да играе ключова роля в енергийния микс на ЕС през идните десетилетия и ще се увеличава неговото значение като гориво за резервните мощности за работещите с променливи товари електрогенериращи инсталации. В средносрочна перспектива изчерпването на собствените конвенционални находища на природен газ може да породи необходимост от допълнителен и диверсифициран внос. За газовите мрежи възникват допълнителни изисквания за гъвкавост в системата, необходимост от двупосочни газопроводи, увеличен капацитет за съхранение и гъвкави доставки, включително на втечен природен газ (ВПГ) и сгъстен (компресиран) природен газ (СПГ).

Като се има предвид ролята на нефтените горива в енергийния микс в идните десетилетия, поддържането на непрекъснати доставки на суров нефт в страните от ЕС без излаз на море, разположени в Централна и Източна Европа, които понастоящем зависят от ограничени на брой маршрути за доставка, е от стратегическо значение.

И накрая, технологиите за улавяне и съхранение на CO₂ (CCS) биха довели до широкомащабно намаление на емисиите на CO₂, давайки същевременно възможност да продължи използването на изкопаеми горива, които ще продължават да бъдат важен ресурс за електропроизводството през идните десетилетия. За бъдещото разработване на трансгранична мрежа за пренос на въглероден двуокис е необходимо още сега да бъдат предприети стъпки на европейско равнище за планиране и разработване на съответната инфраструктура.

В своя доклад до сесията на Европейския съвет от юни 2011 г.⁵, Комисията е оценила необходимите инвестиции в енергийна инфраструктура от европейско значение в периода до 2020 г. на обща сума от около 200 милиарда евро, включително:

- Около 140 милиарда евро за електропреносни мрежи за високо напрежение, разположени както на сушата, така и в морски райони, за акумулиране на електроенергия и за въвеждане на интелигентни мрежови системи в електропреносни и електроразпределителни мрежи;
- Около 70 млрд. евро за газопроводи с високо налягане (към ЕС и между държавите-членки на ЕС), хранилища, терминали за втечен/сгъстен природен газ (ВПГ/СПГ) и инфраструктура за реверсивно подаване на газ;

– Около 2,5 милиарда евро за преносна инфраструктура за въглероден двуокис.

Обемът на инвестициите за периода от 2011 г. до 2020 г. ще нарасне с 30 % за газовата и с до 100 % за електроенергийната инфраструктура в сравнение с текущите равнища. Предизвикателството, произтичащо от обема и спешната необходимост от инвестиции отличава енергийната инфраструктура от инфраструктурата в други отрасли, тъй като изграждането на енергийни мрежи е необходимо условие за постигане до 2020 г. на целите в областта на енергетиката и изменението на климата, както и на дългосрочните цели по отношение на климата.

Констатираните основни препятствия, които биха попречили на реализацията на тези инвестиции при запазване на досегашното положение или биха я забавили значително след крайния срок в 2020 г., са проблемите във връзка с издаването на разрешения (бавни и неефективни процедури по издаване на разрешения, както и противопоставяне от страна на обществеността), регулаторната уредба (сегашната регулаторна рамка не е насочена към реализацията на европейските инфраструктурни приоритети) и финансирането (липса на финансови възможности на операторите, липса на адаптирани инструменти за финансиране и на достатъчна подкрепа).

Съществуващи разпоредби

Рамковата политика за трансевропейските енергийни мрежи (TEN-E) бе разработена и оформена през 90-те години на XX век посредством няколко поредни Указания за трансевропейски енергийни мрежи и съответния Финансов регламент. В Указанията от 2006 г. за трансевропейските енергийни мрежи⁶ е даден списък на 550 проекта, отговарящи на условията за финансова подкрепа от страна на Общността, които са класифицирани в следните три категории: проекти от европейски интерес (общо 42 проекта); приоритетни проекти и проекти от общ интерес. Тези проекти обхващат само електроенергийната и газовата инфраструктура. В Доклада за прилагането на рамковата политика за трансевропейските енергийни мрежи в периода 2007—2009 г.⁷, публикуван в април 2010 г., е направен изводът, че макар и да има известен положителен принос за проектите като им е дадена политическа видимост, на провежданата политика липсват съсредоточеност, гъвкавост и подход на низходящо планиране (top-down approach), които са необходими за запълване на констатираните инфраструктурни липси.

Във Финансовия регламент за трансевропейските енергийни мрежи⁸, приет на 20 юни 2007 г., са формулирани условията за европейско съфинансиране на съответни проекти за TEN-E, с бюджет за периода 2007—2013 г. в размер на 155 милиона евро. Финансовите ресурси и формулировката на Програмата за трансевропейските енергийни мрежи, обаче, се оказаха неадекватни за преминаване към парадигмата за нисковъглеродна енергийна система и следователно за постигането на значимо развитие и инвестиции, каквито са необходими за енергийната инфраструктура в идните години (по-специално поради ограничения бюджет на Програмата, липсата на инструменти за намаляване на риска, липсата на инвестиции извън ЕС и недостатъчните синергии с други фондове на ЕС).

6 Решение № 1364/2006/ЕО

7 СОМ(2010) 203 и SEC(2010) 505

8 Регламент (ЕО) № 680/2007

Формулирана в контекста на икономическата и финансова криза, Европейската енергийна програма за възстановяване⁹ за пръв път има предвидени значителни еднократни суми (около 3,85 милиарда евро) за ограничен брой отговарящи на изискванията за европейско финансиране проекти в областта на електроенергийната и газовата инфраструктура, вятърните инсталации с морско разположение и демонстрационните проекти за улавяне и съхранение на CO₂.

Съответствие с други политики и цели на ЕС

Инициативата се основава на Стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж¹⁰, в която е отредено важно място на енергийната инфраструктура като съставна част на инициативата „Ресурсноэффективна Европа“. В тази стратегия е изтъкната необходимостта от спешно подобряване на европейските енергийни мрежи с цел изграждането на свързваща ги на континентално равнище „интелигентна супермрежа“, и по-специално като се осигури интегриране в електроенергийните системи на възобновяемите енергийни източници. Формулираните приоритети и предложените мерки в настоящата инициатива по отношение на издаването на разрешения, регулаторното третиране и финансирането са изцяло в съзвучие с тези цели.

Предложението е предназначено да замени съществуващите Указания за трансевропейските енергийни мрежи и се съчетава логично с Механизма за свързване на Европа (CEF), разработен с цел да замени сега действащия регламент за финансиране на трансевропейските енергийни мрежи.

Настоящата инициатива представлява също жизненоважен принос за разходоэффективно постигане до 2020 г. на двете обвързващи цели — съответно за 20 % дял на възобновяемите енергийни източници и за 20 % намаление на емисиите на парникови газове¹¹, а също и стъпка в посоката, очертана в Съобщението на Комисията за Пътната карта за постигане до 2050 г. на конкурентоспособна икономика с ниска въглеродна интензивност, както и за постигане на дългосрочната цел на ЕС за намаление до 2050 г. на емисиите на парникови газове с 80-95 % в сравнение с количествата от 1990 г.¹²

В съответствие с член 11 от Договора за функционирането на ЕС, в предложението са залегнали съществуващите изисквания за опазване на околната среда, в контекста на енергийната инфраструктура.

2. РЕЗУЛТАТИ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЯТА

Консултации, събиране на данни и използване на експертни становища

Настоящото предложение бе разработено въз основа на многобройни приноси от държавите-членки и от заинтересовани страни, направени при различни случаи (конференции на високо равнище, семинари, проучвания на мнения), включително две

⁹ Регламент (ЕО) № 663/2009

¹⁰ COM(2010) 2020

¹¹ Или съответно с 30 %, ако има подходящи за това международни условия.

¹² COM(2011) 112 във връзка със SEC(2011)288

обществени обсъждания относно издаването на разрешения и използването на проектни облигации за инфраструктурни проекти¹³. Въздействията при различните предлагани варианти за провеждане политика бяха анализирани в две оценки на въздействието, проведени съответно в 2010 г. и 2011 г., с използване на резултатите от различни модели и многобройни проучвания, три от които бяха специално поръчани за разглеждане на необходимите инвестиции, издаването на разрешения и финансовите въпроси. И в двете оценки на въздействията са разгледани икономическите, социалните и екологичните въздействия на вариантите, като са взети под внимание принципите на субсидиарност и пропорционалност.

Оценка на въздействията

Първата оценка на въздействията, направена в 2010 г., бе насочена към обхвата на новата инициатива — в смисъл кои сектори от енергетиката да бъдат обхванати, към формулирането на инициативата — от гледна точка на определянето на приоритети и избора на проекти от общ интерес, към формата на регионалната координация и сътрудничество и към общите принципи по отношение на издаването на разрешения.

Въз основа на този пръв анализ, в направената през 2011 г. оценка на въздействията много по-подробно са анализирани вариантите за политика в областта на издаването на разрешения, обществените обсъждания, регулаторното третиране и финансирането на проектите от общ интерес, избрани за реализацията на предварително определените инфраструктурни приоритети. За всяко от разните установени препятствия са оценени осъществими, ефикасни и разходоефективни решения.

Издаване на разрешения и обществени обсъждания

В анализа са сравнени три варианта: въвеждане на специален режим за проектите от общ интерес; правила за организацията и продължителността на процеса по издаване на разрешения, по-специално въвеждане на принципа за „обслужване на едно гише“ и на максимално допустима продължителност на разрешителния процес; комбинация на горните два варианта.

Що се отнася до мерките във връзка с Директивата за местообитанията, очаква се, че специалният режим би довел до последици за местната флора и фауна само при много малка част от проектите от общ европейски интерес, за които е установено, че биха засегнали зони по „Натура 2000“, а от друга страна, тези проекти са от решаващо значение за постигането на целите в областта на енергетиката и изменението на климата.

Като най-положително се оценява общото въздействие на последния от трите варианта за политика, тъй като той би довел до навременна реализация до 2020 г. на почти всички проекти от общ интерес, при положение че бъдат взети и подходящи мерки по отношение на регулаторното третиране и финансирането. Очаква се въздействията върху околната среда, социалните въздействия, както и въздействията върху заетостта и БВП при този вариант на политика да са по-силни, тъй като той би довел до реализация на всички проекти от общ интерес, като в същото време би имало и значително спестяване на административни разходи.

¹³ Вж. раздел 1.2.1 и приложената оценка на въздействията.

Регулаторни въпроси

В анализа са сравнени три варианта: трансгранично разпределяне на разходите; инвестиционни стимули; комбинация на горните два варианта.

Анализът показва, че са необходими както механизъм за предварително трансгранично разпределяне на разходите, така също и стимули, съответстващи на поеманите от оператора рискове, за да се осигури реализацията на проектите от общ интерес, изправени пред предизвикателства по отношение на тяхната осъществимост. Тяхното общо икономическо, социално и екологично въздействие е голямо и положително.

Финансиране

С оглед да се оцени пълният набор от възможни мерки за развитие на инфраструктурата, в анализа са разгледани четири варианта за финансиране, при все че тяхното формулиране като политически мерки би се проявило в рамките на Механизма за свързване на Европа (CEF): използване на инструменти за споделяне на риска (включително проектни облигации и гаранции); използване на инструменти за рискови капиталовложения (включително дялови участия); използване на безвъзмездни помощи за проектни проучвания и строително-монтажни работи; комбинация от безвъзмездни помощи и инструменти за споделяне на риска и за рискови капиталовложения.

Най-положително би било общото въздействие на последния вариант, тъй като при него се съчетават положителните въздействия на отделните предходни варианти и се осигурява гъвкав инструментариум, включващ пазарни инструменти и пряка финансова подкрепа, което води до синергии и по-голяма ефективност, като дава възможност за прилагане на съответното най-разходоефективно решение за рисковете на даден конкретен проект. Този вариант за политика отразява също мерките, предложени в рамките на Механизма за свързване на Европа.

3. ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Кратко описание на предлаганото действие

В предлагания Регламент се дава приоритетно значение на 12 стратегически трансевропейски коридори и тематични области на енергийната инфраструктура. В него са формулирани правилата за определяне, в рамките на дефинирани категории енергийна инфраструктура, на проекти от общ интерес, необходими за реализацията на тези приоритети. За тази цел се въвежда процедура за подбор на проекти, базираща се на регионални експертни групи и с консултативното участие на Агенцията за сътрудничество на енергийните регулатори (ACER) в областта на електроенергетиката и газовия сектор, като окончателното решение за списъка на проектите от общ интерес в ЕС, който ще се актуализира на всеки две години, ще се взема от Комисията. Мониторингът и оценяването на изпълнението на проектите от общ интерес се възлагат на регионални експертни групи и на Агенцията за сътрудничество на енергийните регулатори. За тези проекти от общ интерес, които са изправени пред трудности, Комисията може да номинира европейски координатори.

В предлагания Регламент е формулиран особен режим за проектите от общ интерес (ПОИ), включващ специални отговорности на един национален компетентен орган във всяка държава-членка — да координира и упражнява надзор върху процеса на издаване

на разрешения за ПОИ, да формулира минимално допустими стандарти за прозрачност и участие на обществеността и да определя максимално допустима продължителност на процеса по издаване на разрешения. В предложения регламент също така е изяснено, че при някои условия ПОИ могат да бъдат реализирани по причини от „първостепенен обществен интерес“, както това е дефинирано в Директива 92/43/ЕО и Директива 2000/60/ЕО. Тези мерки са пропорционални, тъй като са насочени към постигането на минимално допустимо съответствие на националните административни процедури, необходимо за улесняване на реализацията на ПОИ, повечето от които са трансгранични. Държавите-членки си запазват свободата да определят съгласно своите национални системи свои специфични вътрешни процедури, които да съответстват на изискванията на настоящия Регламент.

В предлагания Регламент е описана методика и процес за разработване на хармонизиран и приложим в целите съответни енергийни системи анализ на разходите и ползите от ПОИ в областта на електроенергетиката и газовия сектор. Въз основа на тази методика, с регламента се възлага отговорност на националните регулаторни органи и на Агенцията за сътрудничество на енергийните регулатори да разпределят трансгранично разходите за съответните ПОИ в тези сектори, в съответствие с ползите в държавите-членки, пряко или косвено свързани с тези ПОИ. От националните регулаторни органи се изисква също да предоставят подходящи тарифни стимули за реализацията на тези ПОИ, които по обосновани причини са свързани с по-големи рискове.

И накрая, в Регламента се определят условията за предоставяне на ПОИ на финансова подкрепа в рамките на Механизма за свързване на Европа — както за проучвания (с достъп до такава подкрепа на всички ПОИ с изключение на тези в нефтения сектор), така също и за строително-монтажни работи (с достъп до такава подкрепа на всички ПОИ в областта на интелигентните мрежи и сектора на въглеродния двуокис, както и за ПОИ в електроенергетиката и газовия сектор, които отговарят на някои условия, и по-специално за които има издадено решение за трансгранично разпределяне на разходите).

Правно основание

Предложението се основава на член 172 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Съгласно член 171, параграф 1, „Съюзът създава поредица от основни насоки, обхващащи целите, приоритетите и най-общите насоки на мерките, предвидени в областта на трансевропейските мрежи; тези основни насоки определят проектите от общ интерес.“ В член 172 е уточнено, че насоките и другите мерки по член 171, параграф 1, се приемат с процедура за съвместно вземане на решение.

Принцип на субсидиарност

Доколкото енергийната политика не попада в обхвата на изключителните правомощия на ЕС, за нея е необходимо да се прилага принципът на субсидиарност. Енергопреносната инфраструктура има трансевропейски или най-малкото трансграничен характер и въздействия. Регулаторната дейност на равнище държава-членка не е подходяща, а отделните национални администрации не притежават правомощия за цялостни действия по тези инфраструктурни сектори. От икономическа гледна точка, разработките в областта на енергийните мрежи могат да се осъществяват най-добре когато се планират в общоевропейски мащаб, включвайки действия както на

ЕС, така и на държавите-членки, при спазване на техните съответни правомощия. Поради това, предлаганият Регламент е в съответствие с принципа на субсидиарност.

Принцип на пропорционалност и избор на правен инструмент

Предложението не надхвърля необходимото за постигане на поставените цели, като се има предвид какви са целите в областта на енергийната политика и политиката по отношение на изменението на климата на равнището на ЕС и какви са препятствията за разработване на адекватна енергийна инфраструктура. Избраният правен инструмент е регламент, тъй като той се прилага пряко и е обвързващ в своята цялост. Такава мярка е необходима за осигуряването на навременна реализация до 2020 г. на приоритетите в областта на енергийната инфраструктура.

По-специално, въвеждането на рамкови правила за издаването на разрешения от компетентните органи на национално равнище, с ясни срокове за провеждане на съответната процедура в съответствие с националните особености, е пропорционално по отношение на целта за ускоряване на процеса по издаване на разрешения.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Всички отражения на настоящото предложение върху бюджета са разгледани в законодателния финансов разчет към Проекта за Регламент за създаването на Механизъм за свързване на Европа.

5. НЕЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЕЛЕМЕНТИ

Отмяна на съществуващо законодателство

Приемането на настоящото предложение ще доведе до отмяна на Решение 1364/2006/ЕО, считано от 1 януари 2014 г. От друга страна, обаче, това няма да се отрази на предоставянето, продължаването или промените във финансовата помощ, отпускана от Комисията въз основа на поканите за предложения, отправени в рамките на съществуващия Регламент за финансиране на трансевропейски енергийни мрежи за проекти в съответствие с целите на цитираното Решение, или за проекти за трансевропейски електроенергийни мрежи, подпомагани чрез структурни фондове.

Европейско икономическо пространство (ЕИП)

Предложението засяга въпрос от значение за ЕИП и следователно е приложимо по отношение на ЕИП.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура и за отмяна на
Решение № 1364/2006/ЕО**

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 172 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹⁴,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите¹⁵,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет изрази съгласие с предложението на Комисията да стартира нова стратегия — „Европа 2020“. Един от приоритетите на Стратегията „Европа 2020“¹⁶ е постигането на устойчив растеж чрез насърчаването на ресурсно по-ефективна, по-екологосъобразна и по-конкурентоспособна икономика. В Стратегията е отредено важно място на енергийната инфраструктура като съставна част от водещата инициатива „Ресурсноефективна Европа“, като е изтъкната спешната необходимост да се подобрят европейските енергийни мрежи, да бъдат те свързани помежду си на континентално равнище и, по-специално, да бъдат интегрирани в тях възобновяемите енергийни източници.
- (2) В съобщението на Комисията, озаглавено „Приоритети за енергийната инфраструктура за 2020 г. и по-нататък — план за интегрирана европейска енергийна мрежа“¹⁷, което бе последвано от заключенията на Съвета по

¹⁴ ОВ С, г., стр. .

¹⁵ ОВ С, г., стр. .

¹⁶ COM(2010) 2020

¹⁷ COM(2010) 677

транспорта, далекосъобщенията и енергетиката от 28 февруари 2011 г. и от резолюцията на Европейския парламент 6 юли 2011 г., бе отправен призив за нова политика в областта на енергийната инфраструктура, чрез която да се оптимизира на европейско равнище разработването на енергийни мрежи в периода до 2020 г. и по-нататък, с оглед да се осигури възможност на ЕС да изпълни основните цели в енергийната си политика — за конкурентоспособност, устойчиво развитие и сигурност на енергийните доставки.

- (3) На сесията си от 4 февруари 2011 г. Европейският съвет изтъкна необходимостта от модернизация и разширение на европейската енергийна инфраструктура и за трансгранично свързване на енергийните мрежи, за да може да се постигне действаща солидарност между държавите-членки, да се осигурят алтернативни маршрути за доставка или транзит на енергоносители, както и да се разработват възобновяеми енергийни източници в конкуренция с традиционните източници. Изтъкнато бе, че от 2015 г. нататък нито една държава-членка на ЕС не трябва да остане изолирана от европейските електроенергийни и газови мрежи, или енергийната ѝ сигурност да е изложена на опасност поради липса на подходящи мрежови свързвания.
- (4) В Решение № 1364/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 септември 2006 г. са формулирани указания за трансевропейските енергийни мрежи¹⁸. Целите на тези указания (за трансевропейските електроенергийни мрежи — TEN-E) са: да се подкрепи изграждането на вътрешноевропейския енергиен пазар, като в същото се насърчава рационалното производство, пренос, разпределение и употреба на енергийните ресурси, да се намали изолираността на по-малко облагодетелстваните и островни региони, да се осигури надеждност и диверсификация на енергийните доставки за ЕС също и чрез сътрудничество с трети страни, както и да се допринесе за устойчивото развитие и опазването на околната среда.
- (5) Оценката на съществуващата нормативна рамка за трансевропейските електроенергийни мрежи ясно показва, че на тази политика (при все че тя има положителен принос за избраните проекти като им осигурява политическа видимост) ѝ липсват визия, съсредоточеност и гъвкавост, за да може да послужи за запълване на констатираните липси.
- (6) Ускорената реконструкция на съществуващата и изграждането на нова енергийна инфраструктура е от жизненоважно значение за постигане на целите на ЕС в областта на енергийната политика и политиката по изменението на климата, които се състоят в изграждането на вътрешноевропейския пазар на енергията, осигуряване на сигурност на енергийните доставки — по-специално по отношение на газа и нефта, намаляване на емисиите на парникови газове с 20 %¹⁹, увеличаване на дела на възобновяемата енергия в крайното енергопотребление до 20 %²⁰ и постигане на подобрене на енергийната ефективност с 20 %, съответно до 2020 г. В същото време, необходимо е ЕС да

¹⁸ ОВ L 262, 22.9.2006 г., стр. 1.

¹⁹ Или съответно с 30 %, ако има подходящи за това международни условия.

²⁰ Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за насърчаване на използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 16).

подготви своята инфраструктура за по-нататъшно намаляване на въглеродната интензивност на своята енергетика, в дългосрочна перспектива до 2050 г.

- (7) Въпреки че вътрешноевропейският енергиен пазар съществува в правно отношение, както това е формулирано в Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешноевропейския пазар на електроенергия²¹ и в Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила на вътрешноевропейския пазар на природен газ²², този пазар все още продължава да бъде фрагментиран поради недостатъчните междусистемни връзки между националните енергийни мрежи. Наличието на интегрирани в рамките на целия ЕС енергийни мрежи е от жизненоважно значение за осигуряването на конкурентен и добре функциониращ интегриран пазар, който да послужи за осигуряването на растеж, работна заетост и устойчиво развитие.
- (8) Енергийната инфраструктура на ЕС следва да бъде подобрена, за предотвратяване и за да се подобри нейната устойчивост на природни или предизвикани от човека бедствия, отрицателни въздействия от изменението на климата и заплахи за нейната сигурност, по-специално по отношение на имащите критично значение за Европа инфраструктурни системи, посочени в Директива 2008/114/ЕО на Съвета от 8 декември 2008 г. относно установяването и означаването на европейски критични инфраструктури и оценката на необходимостта от подобряване на тяхната защита²³.
- (9) Важното значение на интелигентните електроенергийни мрежи за постигането на целите по енергийната политика на ЕС е отбелязано в Съобщението от Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, озаглавено „Интелигентни електроенергийни мрежи: от нововъведението към внедряването“²⁴.
- (10) В Съобщението на Комисията, озаглавено „Енергийната политика на ЕС: ангажиране с партньори извън нашите граници“²⁵ се изтъква необходимостта ЕС да включва насърчаването на развитието на енергийната инфраструктура в своите външни отношения, с оглед подпомагане на социално-икономическото развитие извън границите на ЕС. ЕС следва да улеснява реализацията на инфраструктурни проекти, свързващи енергийните мрежи в ЕС с мрежите на трети страни, по-специално на съседни страни и страни, с които ЕС е установил отношения на енергийно сътрудничество.
- (11) Необходимите инвестиции за електропреносна и газопреносна инфраструктура от европейско значение в периода до 2020 г. се оценяват на около 200 милиарда евро. Тези значително по-големи обеми на инвестициите в сравнение с досегашните тенденции, както и спешната нужда от реализация на инфраструктурните приоритети пораждаат необходимост да се прилага нов подход при регулаторното третиране и финансиране на енергийните

²¹ ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 55.

²² ОВ L 211, 14.8.2008 г., стр. 94.

²³ ОВ L 345, 23.12.2008 г., стр. 75

²⁴ COM(2011) 202 окончателен

²⁵ COM(2011) 539

инфраструктурни проекти, по-специално на тези от тях, които са с трансграничен характер.

- (12) В подготовения във връзка със сесията на Европейския съвет по транспорта, далекосъобщенията и енергетиката, състояла се на 10 юни 2011 г., Работен документ на службите на Комисията, озаглавен „Energy infrastructure investment needs and financing requirements“ („Необходими инвестиции за енергийната инфраструктура и потребности от финансиране“)²⁶ е изтъкнато, че за приблизително половината от необходимите инвестиции за десетилетието до 2020 г. съществува риск или изобщо да не да бъдат направени, или да закъснеят, поради препятствия свързани с издаването на разрешения, регулаторното третиране и финансирането.
- (13) В настоящия Регламент са формулирани правила за навременното разработване и функционалната съвместимост на трансевропейските енергийни мрежи, с оглед да бъдат постигнати залегналите в Договора цели в областта на енергийната политика за осигуряването на функциониращ вътрешноевропейски енергиен пазар, на сигурност на енергийните доставки в ЕС, за насърчаване на енергийната ефективност и разработване на нови и възобновяеми видове енергия, както и за насърчаване на междусистемното свързване на енергийните мрежи. Със своята насоченост към постигането на тези цели, настоящото предложение допринася за постигането на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и поражда ползи за целия Европейски съюз по отношение на конкурентоспособността и икономическото, социално и териториално сближаване.
- (14) След подробни консултации с всички държави-членки и със заинтересовани лица, Комисията е определила 12 стратегически приоритета за трансевропейската енергийна инфраструктура, чиято реализация до 2020 г. е от съществено значение за постигането на целите на ЕС в областта на енергийната политика и на политиката по изменението на климата. Тези приоритети обхващат различни географски региони или тематики в областта на инфраструктурата за пренос и акумулиране на електроенергия, пренос и съхранение на газ, за втечен и съгъстен природен газ, както и за транспортиране на въглероден двуокис и нефтената инфраструктура.
- (15) Определянето на проектите от общ интерес следва да се основава на общи, прозрачни и обективни критерии с оглед на техния принос към целите на енергийната политика. Предлаганите проекти в електроенергетиката и газовия сектор следва да представляват част от съответния най-нов десетгодишен план за развитие на енергийните мрежи. В този план по-специално следва да бъдат отчетени заключенията на сесията на Европейския съвет, състояла се на 4 февруари по отношение на необходимостта да бъдат интегрирани периферните енергийни пазари.
- (16) С оглед да бъдат спазени изискванията на член 172 от Договора за функционирането на Европейския съюз, следва да бъдат създадени регионални групи за предлагане на проекти от общ интерес, които да бъдат одобрени от

²⁶ SEC(2011) 755

държавите-членки. За да се постигне широк консенсус, тези регионални групи следва да осигуряват тясно сътрудничество между държавите-членки, националните регулаторни органи, организаторите на проекти и съответните заинтересовани лица. Това сътрудничество следва да се реализира с използване във възможно най-голяма степен на съществуващите структури за регионално сътрудничество на националните регулаторни органи и оператори на преносни системи и на други структури, създадени от държавите-членки и Комисията.

- (17) Списъкът на проектите от общ интерес следва да включва само такива проекти, които в най-голяма степен допринасят за реализацията на приоритетните коридори и тематични области на стратегическата енергийна инфраструктура. За тази цел е необходимо решението за списъка да бъде взето от Комисията, като в същото време се спазва правото на държавите-членки да одобряват проекти от общ интерес, свързани с тяхната територия. Съгласно анализа в приложената оценка на въздействието, броят на тези проекти се очаква да е около 100 в областта на електроенергетиката и около 50 в газовия сектор.
- (18) Проектите от общ интерес следва да бъдат реализирани възможно най-бързо и да бъдат подложени на подробен мониторинг и оценка, като в същото време административното натоварване за проектните организатори остане минимално. За тези проекти от общ интерес, които са изправени пред значителни трудности, Комисията следва да номинира европейски координатори.
- (19) Разрешителните процедури следва да не водят до непропорционални на размера и сложността на проекта административни натоварвания, нито да създават бариери за разработването и пазарния достъп до трансевропейски мрежи. На своята сесия от 19 февруари 2009 г. Европейският съвет изтъкна необходимостта да бъдат определени и отстранени препятствията за инвестициите, включително чрез рационализиране на процедурите за планиране и провеждане на обсъждания. Тези изводи бяха потвърдени и подсилени на сесията на Европейския съвет, състояла се на 4 февруари 2011 г., на която отново бе изтъкнато важното значение на рационализирането и подобряването на разрешителните процедури, при спазване на националните правомощия.
- (20) На проектите от общ интерес следва да бъде даван „приоритетен статут“ на национално равнище, който да осигурява бързо административно третиране. Тези проекти следва да бъдат считани от компетентните органи за проекти от обществен интерес. На проекти, имащи отрицателно въздействие върху околната среда, следва да се дава разрешение по причини от първостепенен обществен интерес, ако са изпълнени всички условия по Директива 92/43/ЕО и Директива 2000/60/ЕО.
- (21) Въвеждането на единствен компетентен орган на национално равнище, който да обединява или координира всички процедури по издаване на разрешение (съгласно принципа „обслужване на едно гише“) следва да намали сложността, да подобри ефективността и прозрачността и да допринесе за засилване на сътрудничеството между държавите-членки.
- (22) При все, че вече съществуват установени стандарти за участие на обществеността в процедурите за вземане на решения във връзка с околната среда, необходими са допълнителни мерки за осигуряване на възможно най-

високи стандарти на прозрачност и на участие на обществеността по всички съответни въпроси в рамките на процеса на издаване на разрешения за проекти от общ интерес.

- (23) Правилното и координирано прилагане на Директива 85/337/ЕО на Съвета, в съответствие с нейните изменения, и на Конвенциите от Орхус и Еспоо следва да осигури хармонизация на основните принципи за оценка на въздействията върху околната среда, включително в трансграничен контекст. Държавите-членки следва да координират своите оценки на проектите от общ интерес и, в случаите в които това е възможно, да правят общи оценки.
- (24) Като се има предвид спешната необходимост от разработването на енергийни инфраструктури, опростяването на разрешителните процедури следва да бъде допълнено с въвеждане на ясен срок за вземането на решение от съответните компетентни органи дали да се изгражда проектът. Този срок следва да стимулира въвеждането на по-ефективно дефиниране и провеждане на процедурите и същевременно по никакъв начин да не компрометира спазването на високи стандарти по отношение на опазването на околната среда и участието на обществеността.
- (25) Настоящият Регламент и, по-специално, разпоредбите относно издаването на разрешения, участието на обществеността и реализацията на проекти от общ интерес, следва да се прилагат без това да влиза в противоречие с международното законодателство и законодателството на ЕС, включително съответните разпоредби за опазване на околната среда и човешкото здраве, както и разпоредбите, приети в рамките на Общата политика за рибарството и по морските въпроси.
- (26) База за обсъждане на подходящото разпределяне на разходите следва да е оценката на разходите и ползите от даден инфраструктурен проект, направена въз основа на хармонизирана методика за анализ в енергетиката като цяло, в рамките на десетгодишните планове за развитие на енергийните мрежи, изготвени от Европейските мрежи на операторите на преносни системи (European Networks of Transmission System Operators) съгласно Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия²⁷ и Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи²⁸, и преразгледани от Агенцията за сътрудничество на енергийните регулатори съгласно Регламент (ЕО) № 713/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Агенция за сътрудничество между енергийните регулатори²⁹.
- (27) В условията на един все по-интегриран енергиен пазар, наличието на ясни и прозрачни правила за трансгранично разпределяне на разходите е необходимо за ускоряване на инвестициите в трансгранична инфраструктура. На своята сесия

²⁷ ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 15

²⁸ ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 36

²⁹ ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 1

от 4 февруари 2011 г. Европейският съвет припомни важното значение на създаването на такава регулаторна рамка, която да е благоприятна за инвестициите в енергийни мрежи, с тарифи отговарящи на потребностите от финансиране и с подходящо разпределяне на разходите при трансгранични инвестиции, и която същевременно да насърчава конкуренцията и конкурентоспособността, по-специално на европейската промишленост, и да отчита въздействието върху потребителите.

- (28) Съществуващото законодателство за вътрешноевропейския енергиен пазар изисква тарифите за достъп до газовите и електроенергийните мрежи да осигуряват подходящо стимулиране на инвестициите. При прилагането на законодателството за вътрешноевропейския енергиен пазар националните регулаторни органи следва да осигуряват съразмерност на стимулите за проектите от общ интерес, включително на дългосрочните стимули, със специфичното равнище на риска при даден проект. Това се отнася по-специално за новаторските технологии за пренос на електроенергия, даващи възможност за широкомащабно интегриране във взаимосвързани мрежи на възобновяеми енергийни източници и децентрализирани ресурси, или съответно за реагиране на консуматорите, а също и за газопреносна инфраструктура, даваща възможност за авансово наемане на преносен капацитет или за допълнителна гъвкавост на пазара, позволяващи краткосрочно търгуване и резервно газоподаване в случай на смущения в доставките.
- (29) Европейската енергийна програма за възстановяване (EPR)³⁰ демонстрира ползата от привличането на частно финансиране чрез предоставянето на значителна европейска финансова подкрепа, даваща възможност за реализация на проекти от европейско значение. На сесията си от 4 февруари 2011 г. Европейският съвет отбеляза, че за някои енергийни инфраструктурни проекти може да е необходимо ограничено по размер публично финансиране, чрез което да се привлече частно финансиране. В условията на икономическата и финансова криза и бюджетни ограничения, за следващата многогодишна финансова рамка следва да бъде предвидена целева подкрепа под формата на безвъзмездна помощ и финансови инструменти, чрез която да бъдат привлечени инвеститори за финансиране на приоритетните инфраструктурни коридори и тематични области, като в същото време бюджетният принос на ЕС остане в минимален размер.
- (30) За проектите от общ интерес в областта на електроенергетиката, газовия сектор и преноса на въглероден диоксид следва да е допустимо предоставянето на финансова подкрепа от ЕС за проучвания и, в някои случаи, за строително-монтажни работи, съгласно предложението Регламент за Механизма за свързване на Европа (Регламента CEF), било под формата на безвъзмездна помощ или на новаторски финансови инструменти. Това ще осигури възможност за предоставяне на специфично оформена за конкретния проект финансова подкрепа за тези проекти, които не са жизнеспособни при съществуващата регулаторна рамка и пазарни условия. Тази финансова подкрепа следва да осигурява и необходимите синергии с финансирането чрез инструменти по други политики на ЕС. По-специално, по Механизма за свързване на Европа ще

³⁰ ОВ L 200, 31.7.2009 г., стр. 31

се финансира енергийна инфраструктура от европейско значение, а структурните фондове ще се използват за финансиране на интелигентни енергоразпределителни мрежи от местно или областно значение. По този начин тези два източника на финансиране взаимно ще се допълват.

- (31) Във връзка с горепосоченото следва Решение № 1364/2006/ЕО да бъде отменено.
- (32) Тъй като целта на настоящия Регламент, а именно разработването на оперативна съвместимост на трансевропейските енергийни мрежи и свързването на такива мрежи не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки и следователно може да бъде постигната по-добре на европейско равнище, ЕС има основание да предприеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, формулиран в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, формулиран в горепосочения член, настоящият Регламент не надхвърля необходимото за постигането на така посочената цел,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I — ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет и обхват

1. В настоящия Регламент са формулирани указания за навременно разработване и оперативна съвместимост на приоритетни коридори и тематични области на трансевропейската енергийна инфраструктура, посочени от Приложение I.
2. По-специално, настоящият Регламент:
 - а) съдържа формулировка на правилата за определяне на проекти от общ интерес, необходими за реализацията на горепосочените приоритетни коридори и тематични области, попадащи в инфраструктурните категории на електроенергетиката, газовия сектор, нефтения сектор и транспортирането на въглероден двуокис, формулирани от Приложение II;
 - б) улеснява навременната реализация на проектите от общ интерес чрез ускоряване на издаването на разрешения и засилване на общественото участие в процеса на вземане на решения;
 - в) съдържа правила за трансгранично разпределяне на разходите и за стимули за компенсирание на риска при проекти от общ интерес;
 - г) определя условията по отношение на проектите от общ интерес за допустимост на финансова подкрепа от ЕС съгласно [Регламента на Европейския парламент и на Съвета за създаването на Механизъм за свързване на Европа].

Член 2 Определения

По смисъла на настоящия Регламент и в допълнение на определенията, включени в Директивите с номера 2009/28/ЕО, 2009/72/ЕО и 2009/73/ЕО, както и Регламентите (ЕО) № 713/2009, (ЕО) № 714/2009 и (ЕО) № 715/2009, са в сила следните определения:

1. „енергийна инфраструктура“ („energy infrastructure“) означава всякакви материални съоръжения, предназначени за пренос и разпределение на електроенергия и газ, за транспортиране на нефт или въглероден двуокис, или за акумулиране на електроенергия и съхранение на газ, които са разположени в ЕС или свързват ЕС с една или повече трети страни;
2. „цялостно решение“ („comprehensive decision“) означава решението, взето от компетентен орган да даде или откаже разрешение за изграждане на енергийна инфраструктура във връзка с даден проект, без това решение да накърнява всякакви следващи решения, взети по отношение на предоставянето на достъп до собственост, или последващи процедури по административно или съдебно обжалване;
3. „проект“ („project“) означава един или няколко електропровода, газопровода, съоръжения, оборудване, инсталации или съответни категории инфраструктура, включени в Приложение II, предназначени за изграждането на нова енергийна инфраструктура или за увеличаване на капацитета или за реконструкция на съществуваща енергийна инфраструктура;
4. „проект от общ интерес“ („project of common interest“) означава проект, който е необходим за реализацията на приоритетните коридори и тематични области в енергийната инфраструктура, посочени от Приложение I;
5. „организатор на проект“ („project promoter“) означава:
 - а) оператор на преносна система, оператор на разпределителна система или друг вид оператор или инвеститор, разработващ проект от общ интерес; или
 - б) при наличието на няколко оператори на преносни системи, оператори на разпределителни системи, инвеститори, или на всякакво възможно тяхно групиране — юридическата личност по действащото национално законодателство, която е определена с договорно споразумение между тях и има правомощията да поема юридически задължения и да носи финансова отговорност от името на страните в договорното споразумение.

ГЛАВА II — ПРОЕКТИ ОТ ОБЩ ИНТЕРЕС

Член 3

Определяне на проекти от общ интерес

1. Комисията следва да състави списък на проекти от общ интерес в ЕС. Списъкът следва да бъде преразглеждан и при необходимост актуализиран на всеки две години. Първият списък следва да бъде приет не по-късно от 31 юли 2013 година.
2. За целите на определянето на проекти от общ интерес, Комисията следва да създаде по една Регионална група (наричана тук „Група“), съгласно определението в раздел 1 на Приложение III, на базата на всеки приоритетен коридор и тематична област и техния съответен географски обхват, както е определено в Приложение I.
3. Всяка група следва да съставя свой проектосписък на проекти от общ интерес съгласно процеса, формулиран в раздел 2 на Приложение III, в зависимост от приноса на всеки от тези проекти за реализация на приоритетните коридори и тематични области на енергийната инфраструктура, посочени в Приложение I и съгласно съответствието на тези проекти с критериите, посочени в член 4. За всяко отделно предложение за проект е необходимо одобрението на държавата-членка (държавите-членки), с чиято територия е свързан проектът.
4. За електроенергийните и газовите проекти, попадащи в категориите съгласно точка 1 и точка 2 от Приложение II, всяка Група е длъжна, не по-късно от шест месеца преди датата на приемане на списъка за целия ЕС по параграф 1, да представи на Агенцията за сътрудничество на енергийните регулатори (наричана тук „Агенцията“) свой проектосписък на проекти от общ интерес.

По отношение на проектите за транспортиране на нефт и въглероден двуокис, попадащи в категориите съгласно точка 3 и точка 4 от Приложение II, всяка Група е длъжна, не по-късно от шест месеца преди датата на приемане на списъка за целия ЕС по параграф 1, да представи на Комисията свой проектосписък на проекти от общ интерес.

5. За електроенергийните и газовите проекти, попадащи в категориите съгласно точка 1 и точка 2 от Приложение II, Агенцията следва да представи на Комисията, не по-късно от два месеца след датата на получаване на проектосписъците на проекти от общ интерес по първата алинея на параграф 4, становище относно проектосписъците на проекти от общ интерес, в което по-специално да е разгледано последователното прилагане от страна на Групите на критериите, формулирани в член 6, както и резултатите от анализа, проведен от европейските мрежи на операторите на преносни системи (ENTSOs) съответно за електроенергия и газ в съответствие с точка 2.6 от Приложение III.
6. По отношение на проектите за транспортиране на нефт и въглероден двуокис, попадащи в категориите съгласно точка 3 и точка 4 от Приложение II, прилагането на критериите, формулирани в член 6, се оценява от Комисията.

Специално за проектите за въглероден двуокис, попадащи в категорията съгласно точка 4 от Приложение II, Комисията следва също да вземе под внимание потенциала за бъдещо разширение, включващо допълнителни държави-членки.

7. След като Комисията вземе решение по параграф 1 за приемането на проекти от общ интерес, те се превръщат в съставна част на съответните регионални инвестиционни планове съгласно член 12 от Регламент (ЕО) № 714/2009 и Регламент (ЕО) № 715/2009, както и на съответните национални десетгодишни планове за развитие на енергийните мрежи съгласно член 22 от Директива 72/2009/ЕО и Директива 73/2009/ЕО, а също и на други съответни национални планове за инфраструктура, според целесъобразността. На тези проекти следва да бъде даден най-високият възможен приоритет в рамките на тези планове.

Член 4

Критерии за проектите от общ интерес

1. Проектите от общ интерес следва да отговарят на следните общи критерии:
 - а) проектът трябва да е необходим за реализацията на приоритетните коридори и тематични области на енергийната инфраструктура, посочени от Приложение I; и
 - б) проектът трябва да притежава икономическа, социална и екологична жизнеспособност; и
 - в) проектът трябва да засяга поне две държави-членки, било чрез пряко пресичане на границата на една или повече държави-членки, или ако е разположен на територията на една държава-членка — чрез значително трансгранично въздействието съгласно посоченото в точка 1 от Приложение IV;
2. Освен това, валидни са и следните специфични критерии за проектите от общ интерес, в зависимост от конкретната категория на енергийната инфраструктура, в която попада съответният проект:
 - а) за проектите за пренос и акумулиране на електроенергия, попадащи в обхвата на категориите по точка 1, буква а) до буква г) от Приложение II — проектът следва да има значителен принос във връзка с поне един от следните специфични критерии:
 - интеграция на пазара, конкуренция и гъвкавост на системата;
 - устойчиво развитие, постигано *inter alia* чрез пренос на електроенергия, генерирана от възобновяеми източници, до големи центрове на потребление и обекти за акумулиране на енергия;
 - оперативна съвместимост и сигурност в работата на системата;
 - б) за газовите проекти, попадащи в обхвата на категориите по точка 2 от Приложение II — проектът следва да има значителен принос във връзка с поне един от следните специфични критерии:

- интеграция на пазара, конкуренция и гъвкавост на системата;
 - сигурност на доставките, постигана *inter alia* чрез диверсификация на източниците, доставящите партньори и маршрутите;
 - конкуренция, постигана *inter alia* чрез диверсификация на източниците, доставящите партньори и маршрутите;
 - устойчиво развитие;
- в) за проектите за интелигентни електроенергийни мрежи, попадащи в обхвата на категориите по точка 1, буква д) от Приложение II — проектът следва да има значителен принос във връзка с поне една от следните специфични функции:
- интегриране и ангажираност на ползвателите на мрежата по отношение на новите технически изисквания във връзка с доставките и потреблението им;
 - ефективност и оперативна съвместимост на преноса и разпределението при всекидневната експлоатация на мрежата;
 - сигурност на мрежата, управление на системата (system control) и качество на подаваната електроенергия;
 - оптимално планиране на бъдещи разходоэффективни инвестиции в електроенергийни мрежи;
 - функциониране на пазара и услуги за потребителите;
 - участие на потребителите в управлението на тяхното енергопотребление;
- г) за проектите за транспортиране на нефт, попадащи в обхвата на категориите по точка 3 от Приложение II — проектът следва да има значителен принос във връзка с поне един от следните три специфични критерия:
- сигурност на доставките, чрез намаляване на зависимостта от единствен източник или маршрут на доставка;
 - ефективно и устойчиво развито използване на ресурсите чрез смекчаване на екологичните рискове;
 - оперативна съвместимост;
- д) за проектите за транспортиране на въглероден двуокис, попадащи в обхвата на категориите по точка 4 от Приложение II — проектът следва да има значителен принос във връзка с поне един от следните три специфични критерия:

- предотвратяване на емисиите на въглероден двуокис на ниска цена, като в същото време се поддържа сигурността на енергийните доставки;
 - подобряване на издръжливостта и сигурността на системите за транспортиране на въглероден двуокис;
 - ефективно използване на ресурсите, чрез осигуряване на възможност да бъдат свързани няколко източника на CO₂ и обекти за съхранение с обща инфраструктура и свеждане до минимум на екологичното натоварване и рискове.
3. По отношение на проектите, попадащи в категориите по точки от 1 до 3 от Приложение II, съответствието с критериите по настоящия член следва да бъде оценявано на база на показателите, посочени в точки от 2 до 5 от Приложение IV.
4. При класирането на проекти, допринасящи за реализацията на един и същ приоритет, следва да се обръща надлежно внимание също на въпроса доколко всеки от предложените проекти е спешно необходим за постигане на целите по енергийната политика съответно за интеграция на пазара и конкуренция, устойчиво развитие и сигурност на енергийните доставки, за броя на обхванатите от всеки проект страни и за това доколко проектът допълва другите предложени проекти. За проектите, попадащи в категорията по точка 1, буква д) от Приложение II, следва да се обръща надлежно внимание и на броя на потребителите, обхванати от проекта, тяхното годишно енергопотребление и дела на енергията, генерирана на база на ресурси, електроенергията от които не подлежи на диспечерско управление и които се намират в района на тези потребители.

Член 5

Реализация и мониторинг

1. Организаторите на проекти следва да реализират проектите от общ интерес в съответствие с план за изпълнение на проекта, включващ времеви график за провеждането на технико-икономически и проектни проучвания, регулаторно одобрение, изграждане и пускане в експлоатация, както и график за получаване на разрешения съгласно член 11, параграф 3. Проектите от общ интерес в даден район следва да бъдат експлоатирани от съответните оператори на преносни системи, оператори на разпределителни системи или други оператори.
2. Агенцията и Групите следва да провеждат мониторинг върху постигнатия напредък при реализацията на проектите от общ интерес. Групите могат да изискват допълнителна информация, предоставяна съгласно параграфи 3, 4 и 5, да верифицират на място подадената информация и да свикват срещи със съответните страни. Също така, Групите могат да искат от Агенцията да предприема мерки за улесняване на реализацията на проектите от общ интерес.
3. До 31 март от всяка година след годината, в която съответният проект е избран за проект от общ интерес съгласно член 4, организаторите на проекти следва да

подават годишен доклад както следва: за всеки проект, попадащ в категориите по точка 1 и точка 2 от Приложение II — на Агенцията, а за всеки проект, попадащ в категориите по точка 3 и точка 4 от Приложение II — на съответната Група. В този доклад следва да бъде дадена подробна информация относно:

- a) постигнатия напредък в разработването, изграждането и пускането в експлоатация на проекта, по-специално с данни относно процедурите по издаване на разрешение и за обществено обсъждане;
 - б) в съответните случаи — данни за закъснения спрямо плана за изпълнение на проекта и за други срещнати трудности.
4. В рамките на три месеца след получаването на годишните доклади, Агенцията следва да подаде в Групите консолидиран доклад за проектите от общ интерес, попадащи в категориите по точка 1 и точка 2 от Приложение II, в който да е направена оценка на постигнатия напредък и — ако това е необходимо — да има предложени мерки за преодоляване на закъсненията и срещнатите трудности. Оценката следва също така да обхваща, в съответствие с разпоредбите в член 6, параграф 8 и параграф 9 от Регламент (ЕО) № 713/2009, последователното прилагане на плановете за развитие на енергийните мрежи в ЕС по отношение на приоритетните коридори и тематични области на енергийната инфраструктура, посочени в Приложение I.
5. Ежегодно съответните компетентни органи по член 9 са длъжни да докладват на съответстващата Група, по време на срещата, провеждана след получаването на годишните доклади по параграф 3, какво е състоянието и — ако случаят е такъв — какви закъснения има в реализацията на проектите от общ интерес, изпълнявани на тяхната съответна територия.
6. Ако пускането в експлоатация на проект от общ интерес закъснее с повече от две години спрямо плана за изпълнение без достатъчни основания:
- a) Организаторът на този проект следва да приеме инвестиции за реализация на проекта от един или няколко други оператори или инвеститори. Системният оператор, в чийто район се намира инвестиционният проект, следва да осигури на изпълняващия проекта оператор (оператори) или инвеститор (инвеститори) цялата необходима информация за реализация на инвестиционния проект, да свърже новите съоръжения към преносната мрежа и изобщо да положи всички усилия за улесняване на реализацията на инвестиционния проект и за постигането на сигурна, надеждна и ефикасна експлоатация и поддръжка на проекта от общ интерес.
 - б) Комисията може да отправи покана за предложения, открита за участие на всеки един организатор на проекти, за реализация на проекта в съответствие с договорен времеви график.
7. Даден проект от общ интерес може да отпадне от списъка на проекти от общ интерес в ЕС в съответствие с процедурата, посочена във второто изречение на член 3, параграф 1, при следните обстоятелства:

- а) Ако обхващащият цялата енергийна система анализ на разходите и ползите, направен от европейските мрежи на операторите на преносни системи (ENTSOs) в съответствие с точка 6 от Приложение III, не показва положителен резултат за проекта;
- б) Ако проектът престане да бъде включен в десетгодишния план за развитие на енергийните мрежи;
- в) Ако включването в списъка по член 3, параграф 1, се е базирало на невярна информация, която е била определяща при вземането на решение;
- г) Ако проектът не съответства на действащото законодателство на ЕС.

Отпадналите от европейския списък проекти губят всички права и задължения, произтичащи от настоящия Регламент за проектите от общ интерес. Посоченото в настоящия член не оказва въздействие върху което и да е финансиране, заплатено от ЕС за проекта преди решението за неговото отпадане от списъка.

Член 6

Европейски координатори

1. Когато даден проект от общ интерес е изправен пред значителни трудности за неговата реализация, Комисията може да назначи европейски координатор за период от максимум една година, който период може да бъде подновен два пъти.
2. Европейският координатор следва да изпълнява следните задачи:
 - а) да способства за изпълнението на проекта (проектите), за които той или тя е назначен(а) за европейски координатор, както и за трансграничния диалог между организаторите на проекта и всички заинтересовани лица;
 - б) да подпомага всички страни по проекта, в зависимост от конкретните нужди, при обсъжданията със съответните заинтересовани лица и при получаването на необходимите разрешения за проекта (проектите);
 - в) да осигурява предоставянето на подходяща подкрепа и стратегическо ръководство от обхванатите в проекта държави-членки за подготовката и реализацията на проекта (проектите);
 - г) да подава ежегодно доклад до Комисията относно напредъка в изпълнението на проекта (проектите) и относно всякакви евентуални трудности и препятствия, които е вероятно чувствително да отложат датата на влизане в експлоатация на проекта (проектите). Комисията следва да предава този доклад на съответните Групи и на Европейския парламент.

3. Европейският координатор следва да бъде избран въз основа на неговия или нейния опит по отношение на конкретните задачи, които му се възлагат за съответния проект (проекти).
4. В решението за назначаване на европейски координатор следва да бъде уточнено неговото задание, с подробна информация за продължителността на мандата му, конкретните задачи и съответните срокове, както и методиката, която да бъде следвана. Координационната дейност следва да бъде пропорционална на сложността и прогнозните разходи за проекта (проектите).
5. Държавите-членки, за които се отнася проектът (проектите) следва да сътрудничат на европейския координатор при изпълнение на неговите/нейните задачи, посочени в параграфи 2 и 4.

ГЛАВА III — Издаване на разрешения и участие на обществеността

Член 7

Режим за проектите от общ интерес

1. С цел ускоряване на процедурите по издаване на разрешения и засилване на участието на обществеността, разпоредбите по настоящата глава следва да се прилагат за всички проекти от общ интерес.

Член 8

„Приоритетен статут“ на проектите от общ интерес

1. На проектите от общ интерес следва да се дава статут на възможно най-висока национална значимост и да бъдат третираны като такива при процедурите по издаване на разрешения, в случаите при които и по начина по който такова третиране е предвидено в действащата национална нормативна уредба по отношение на съответния вид енергийна инфраструктура.
2. Приемането на списък на проектите от общ интерес в ЕС следва да е определящо за обществения интерес и необходимост от тези проекти в обхванатите държави-членки и следва да бъде признато като такова от всички заинтересовани страни.
3. С цел осигуряване на ефективна административна обработка на документацията във връзка с проектите от общ интерес, организаторите на проекти и всички съответни власти следва да осигуряват възможно най-преференциалното третиране на тази документация от гледна точка на използваните за целта ресурси.
4. С цел спазване на сроковете, зададени в член 11, и намаляване на административното натоварване за изпълнението на проектите от общ интерес,

държавите-членки следва, в рамките на девет месеца от влизането в сила на настоящия Регламент, да предприемат мерки за рационализиране на процедурите по оценка на въздействието върху околната среда. Тези мерки не следва да накърняват задълженията, произтичащи от законодателството на ЕС.

В рамките на три месеца от влизането в сила на настоящия Регламент, Комисията следва да публикува указания, които да послужат на държавите-членки за определяне на адекватни мерки и за осигуряване на съгласуваност в прилагането по отношение на проектите от общ интерес на изискваните по законодателството на ЕС процедури за оценка на въздействието върху околната среда.

5. Във връзка с въздействията върху околната среда, споменати в член 6, параграф 4 от Директива 92/43/ЕО и член 4, параграф 7 от Директива 2000/60/ЕО, проектите от общ интерес следва да се считат за проекти от обществен интерес, и би могло да се считат за проекти от „първостепенен обществен интерес“, ако са изпълнени всички условия, предвидени в тези директиви.

Ако съгласно Директива 92/43/ЕО се изисква становище на Комисията, следва Комисията и компетентният орган по член 9 да осигурят вземане на решение относно „първостепенния обществен интерес“ във връзка с даден проект в рамките на срока по член 11, параграф 1.

Член 9

Организация на процеса по издаване на разрешения

1. В рамките на шест месеца от влизането в сила на настоящия Регламент, всяка държава-членка следва да определи един национален компетентен орган, който да отговаря за улесняването и координирането на процеса по издаване на разрешения за проекти от общ интерес и за изпълнението на съответните задачи по процеса на издаване на разрешения, дефинирани в настоящата глава.
2. Този компетентен орган следва да издава, без това да накърнява съответните изисквания в законодателството на ЕС и международното право, цялостно решение в рамките на срока, посочен в член 11, параграф 1, в съответствие с една от следните схеми:
 - а) Интегрирана схема: цялостното решение, издадено от компетентния орган, е единственото правно обвързващо решение, произтичащо от нормативно изискваната процедура за издаване на разрешение. В случаите, при които и други власти имат отношение към проекта, те могат в съответствие с националното законодателство да дадат като принос за процедурата свое становище, което следва да бъде взето под внимание от компетентния орган.
 - б) Координирана схема: Цялостното решение може да включва няколко отделни правно обвързващи решения, издавани от компетентния орган и от други съответни органи. Компетентният орган следва да определя за всеки конкретен случай разумно продължителни срокове, в рамките на

които да бъдат издадени отделните решения. Компетентният орган може да приеме отделно решение от името на друг съответен национален орган, в случай че решението на този друг орган не бъде издадено в рамките на определения срок и ако закъснението не може да бъде адекватно оправдано. Компетентният орган може да отмени отделно решение на друг национален орган, ако счете че решението не е достатъчно обосновано от гледна точка на обуславящите го данни, представени от съответния орган. Компетентният орган следва да осигурява спазване на съответните изисквания по международното право и законодателството на ЕС и е длъжен надлежно да обоснове своето решение.

3. Ако във връзка с даден проект от общ интерес е необходимо вземането на решения в две или повече държави-членки, съответните компетентни органи следва да предприемат необходимите стъпки за ефективно и ефикасно сътрудничество и координация помежду им, включително в изпълнение на Конвенцията от Еспоо и на разпоредбите, споменати в член 11, параграф 3. Държавите-членки следва да се стремят да създават общи процедури, особено по отношение на оценката на въздействието върху околната среда.
4. Държавите-членки следва да се стремят да постигат третиране по възможно най-ефективен начин на обжалванията, оспорващи по същество или от процедурна гледна точка законосъобразността на дадено цялостно решение.

Член 10

Прозрачност и участие на обществеността

1. С оглед да се подобри прозрачността за всички заинтересовани лица, компетентният орган следва, в рамките на девет месеца от влизането в сила на настоящия Регламент, да публикува наръчник за процедурите по процеса на издаване на разрешения за проекти от общ интерес. Наръчникът следва да се актуализира при необходимост и да е на разположение на обществеността. В наръчника следва като минимум да е включена информацията, посочена в точка 1 от Приложение VI.
2. Без това да накърнява изискванията съгласно Орхуската конвенция и Конвенцията от Еспоо и съгласно съответното законодателство на ЕС, всички страни, участващи в процеса по издаване на разрешение следва да спазват принципите за участие на обществеността, формулирани в точка 2 от Приложение VI.
3. Организаторът на проекти следва, в рамките на три месеца от началото на процеса по издаване на разрешение съгласно член 11, параграф 1, буква а), да разработи и представи на компетентния орган концепция за участието на обществеността. Компетентният орган следва в срок от един месец или да поиска изменения, или да одобри концепцията за участие на обществеността. Концепцията следва като минимум да включва информацията, посочена в точка 3 от Приложение VI.
4. Преди подаването на документацията за заявка по член 11, параграф 1, буква а), следва да бъде проведено поне едно обществено обсъждане или, в

случаите, при които изискването в националното законодателство е такова — от компетентния орган. При общественото обсъждане заинтересованите лица по точка 2, буква а) от Приложение VI следва да бъдат информирани за проекта още на ранен стадий от неговото разработване и следва да се определи най-подходящото разположение или маршрут, като съответните въпроси следва да бъдат разгледани в документацията по заявката. Минимално допустимите изисквания за провеждането на обществените обсъждания са посочени в точка 4 на Приложение VI. Проектният организатор следва да изготви доклад с обобщени резултати от дейностите във връзка с участието на обществеността преди подаването на документацията за заявката и да го подаде заедно с документацията за заявката на компетентния орган, който от своя страна следва да отчете тези резултати при вземането на цялостно решение.

5. За проекти, пресичащи границата на две или повече държави-членки, обществените обсъждания по параграф 4 във всяка от съответните държави-членки следва да бъдат проведени не по-късно от два месеца след началната дата на първото обществено обсъждане в някоя от тези държави-членки.
6. За проекти, които е вероятно да имат значителни отрицателни трансгранични въздействия в една или повече съседни държави-членки, в които са в сила разпоредбите от член 7 от Директива 85/337/ЕИО и от Конвенцията от Еспоо, съответната информация следва да бъде предоставена на компетентния орган на съседната държава-членка (компетентните органи на съседните държави-членки). Компетентният орган на съседната държава-членка (компетентните органи на съседните държави-членки) следва да посочи дали желае да участва в съответните процедури на общественото обсъждане.
7. Проектният организатор, или в случаите при които изискването в националното законодателство е такова — компетентният орган, следва да създаде и редовно да актуализира интернет страница на проекта, предназначена за публикуване на съответна информация за проекта, който трябва да има връзка към интернет страницата на Комисията и който следва да съответства на изискванията, посочени в точка 5 от Приложение VI. За информацията, която е чувствителна от търговска гледна точка, следва да се спазва поверителност.

Организаторите на проекта следва, също така, да публикуват съответна информация и в други подходящи информационни средства, до които обществеността има достъп.

Член 11

Времетраене и изпълнение на процеса на издаване на разрешение

1. Процесът на издаване на разрешение следва да включва посочените по-долу два етапа, с общо времетраене не повече от три години:
 - а) Процедура преди подаването на заявка, включваща периода от началото на процеса на издаване на разрешение до приемането от компетентния орган на подадената документация по заявката, която следва да е с времетраене не повече от две години.

С цел да отбележи началото на процеса на издаване на разрешение, организаторът на проекта (организаторите на проекта) следва писмено да уведоми (-ят) за проекта компетентния орган на съответната държава-членка (съответните държави-членки) и следва да приложи (-ат) влизашо в разумна степен на подробности общо описание на проекта. Не по-късно от две седмици след получаването на уведомлението, компетентният орган следва да го приеме, или — ако счете че проектът не е достатъчно обмислен за започването на процес на издаване на разрешение — да отговори на уведомлението с отказ, в писмена форма. В случай на отказ компетентният орган следва да обоснове своето решение. Датата на подписване на приемане на уведомлението от компетентния орган ще се счита за начална дата на процеса на издаване на разрешение. В случаите, при които проектът засяга две или повече държави-членки, за начална дата на процеса на издаване на разрешение ще се счита датата, на която уведомлението е прието от последния компетентен орган.

- б) Нормативно изискваната процедура за издаване на разрешение, обхващаща периода от приемането на подадената документация по заявката до приемането от компетентния орган на цялостно решение следва да продължава не повече от една година. Държавите-членки могат да определят по-ранна дата като краен срок, ако сметат това за уместно.

2. В рамките на един месец от началото на процеса на издаване на разрешение по параграф 1, буква а), компетентният орган следва да определи, в тясно сътрудничество с другите заинтересовани органи, обхвата на материалите и степента на подробност на информацията, които следва да бъдат подадени от организатора на проекта, като част от документацията по заявката, за да може да поиска цялостно решение. Като база за определяне на необходимите материали и информация следва да служи контролният списък, споменат в точка 1, буква д) на Приложение VI. За тази цел следва да бъде проведена поне една среща между компетентния орган и организатора на проекта, в която по преценка на компетентния орган би могло да участват и други органи и заинтересовани лица. Не по-късно от един месец след тази среща следва да бъде предадено на организатора на проекта обобщено описание на заявката, включващо резултатите от настоящата мрежа, и да бъде осигурен публичен достъп до това описание.

3. В рамките на три месеца от началото на процеса на издаване на разрешение по параграф 1, буква а), компетентният орган следва да подготви, в тясно сътрудничество с организатора на проекта и останалите заинтересовани органи, и вземайки под внимание дейностите, извършени съгласно параграф 2, подробен график за процеса на издаване на разрешение, в който като минимум трябва да е посочено следното:

- а) решенията и становищата, които е необходимо да бъдат издадени;
- б) органите, заинтересованите лица и обществеността, които е вероятно да имат отношение към проекта;
- в) отделните етапи на процедурата и тяхното времетраене;

- г) основните възлови резултати, които трябва да бъдат постигнати с оглед на приемането на цялостно решение, и съответните срокове;
- д) планираните от органите ресурси и възможните потребности от допълнителни ресурси.

По отношение на проектите, които пресичат границата между две и повече държави-членки, компетентните органи на обхванатите държави-членки следва да съгласуват своите времеви планове и да разработят общ график.

4. Организаторът на проекта следва да осигури пълнота и адекватно качество на документацията по заявката и да поиска становището на компетентния орган възможно най-рано по време на процедурата преди подаването на заявка. Организаторът на проекта следва да сътрудничи на компетентния орган във връзка със спазването на сроковете и на подробния график, дефиниран в параграф 3.
5. Ако това е необходимо, компетентният орган следва, в рамките на един месец от получаването на документацията по заявката, да отправи към организатора на проекта допълнителни искания за представяне на липсваща информация, които могат да се отнасят само за въпроси, присъстващи в подробното обобщение на заявката. В рамките на един месец от получаването на пълната документация по заявката, компетентният орган следва писмено да потвърди нейното приемане. След този момент искания за допълнителна информация могат да бъдат отправяни само ако са обосновани от възникването на нови обстоятелства и ако са надлежно обосновани от страна на компетентния орган.
6. В случай на изтичане на срока за приемане на окончателно решение, компетентният орган е длъжен да представи на компетентната Група взетите мерки или мерките, които предстои да бъдат взети, за да може процесът по издаване на разрешение да бъде приключен с най-малкото възможно закъснение. Групата може да поиска от компетентния орган периодично да докладва за постигнатия напредък в това отношение.
7. Сроковете в горните разпоредби не следва да накърняват задълженията, произтичащи от международното право и законодателството на ЕС.

ГЛАВА IV — Регулаторно третиране

Член 12

Анализ на разходите и ползите за цялата енергийна система

1. В рамките на един месец от влизането в сила на настоящия Регламент, Европейската мрежа на операторите на електропреносни системи (ENTSO for Electricity) и Европейската мрежа на операторите на газопреносни системи (ENTSO for Gas) следва да подадат в Агенцията и Комисията своята съответна методика за хармонизиран и обхващащ цялата енергийна система анализ

(включително с моделиране на мрежите и пазара) на разходите и ползите в рамките на ЕС от проектите от общ интерес, попадащи в категориите, посочени в Приложение II, точка 1, буква а) до буква г) и Приложение II. Методиката следва да бъде разработена в съответствие с принципите, формулирани в Приложение V.

2. В рамките на три месеца от деня на получаване на методиката, Агенцията, след официална консултация с организациите, представляващи съответните заинтересовани лица, следва да представи на Комисията становище относно методиката.
3. От своя страна, Комисията следва да даде становище относно методиката в рамките на три месеца от получаването на становището на Агенцията.
4. В рамките на три месеца от датата на получаване на становището на Комисията, Европейската мрежа на операторите на електропреносни системи (ENTSO for Electricity) и Европейската мрежа на операторите на газопреносни системи (ENTSO for Gas) следва съответно да адаптират своята методика и да я представят на Комисията за одобрение.
5. В рамките на две седмици след одобрението от Комисията, Европейската мрежа на операторите на електропреносни системи (ENTSO for Electricity) и Европейската мрежа на операторите на газопреносни системи (ENTSO for Gas) следва да публикуват методиката на своите интернет страници. При поискване, те следва да предадат на Комисията и Агенцията съответните набори от входни данни, дефинирани в точка 1 от Приложение V и други съответни данни за мрежите, потокоразпределението и пазарни данни, с достатъчна степен на точност, при спазване на изискванията на съответните национални законодателства и споразумения за поверителност. Данните следва да са валидни към датата, на която са поискани. Комисията и Агенцията са длъжни да осигуряват поверителност при използването на получените данни, както в рамките на своите дейности, така също и при дейностите на всяка договорна страна, изпълняваща за тях аналитична работа с използване на тези данни.
6. Методиката следва периодично да се актуализира и подобрява по процедурата, формулирана в параграфи от 1 до 5. Агенцията, след провеждането на официална консултация с организациите, представляващи всички заинтересовани лица, както и с Комисията, може да изисква, с надлежна обосновка и времеви графици, провеждането на такива актуализации и подобрения.
7. Методиката следва да се прилага при анализа на разходите и ползите при изготвянето на всички следващи десетгодишни планове за развитие на енергийните мрежи в електроенергетиката и газовия сектор, разработвани от Европейските мрежи на операторите на електропреносни или газопреносни системи съгласно член 8 от Регламент (ЕО) № 714/2009 и Регламент (ЕО) № 715/2009.
8. До 31 декември 2016 г. Европейската мрежа на операторите на електропреносни системи и Европейската мрежа на операторите на газопреносни системи следва съвместно да подадат в Комисията и Агенцията

общ пазарен и мрежови модел за електроенергетиката и газовия сектор, включващ приоритетните коридори и тематични области, посочени в Приложение I и разработен в съответствие с принципите, формулирани в Приложение V. След като този модел бъде одобрен от Комисията съгласно процедурата по параграфи от 2 до 4, той следва да бъде включен в методиката.

Член 13

Осигуряване на възможност за инвестиции с трансгранични въздействия

1. Инвестиционните разходи във връзка с проект от общ интерес, попадащ в категориите по точка 1, букви от а) до г) и точка 2 от Приложение II, следва да бъдат поемани от оператора на преносна система (операторите на преносни системи) на държавата-членка (държавите-членки), на който (които) проектът осигурява нетно положително въздействие, и да бъдат заплащани от ползвателите на мрежата посредством тарифите за достъп до мрежата.

Разпоредбите в настоящия член не се отнасят за проектите от общ интерес, които са освободени от разпоредби съгласно посоченото в член 36 от Директива 2009/73/ЕО или член 17 от Регламент (ЕО) № 714/2009.

2. При определянето или одобряването на тарифи съгласно член 37, параграф 1, буква а) от Директива 2009/72/ЕО, националните регулаторни органи следва да вземат под внимание действителните разходи, поемани от оператора на преносна система или от друг организатор на проект, произтичащи от инвестициите и трансграничното разпределение на съответни разходи, доколкото тези разходи съответстват на разходите, които би имал един ефективно работещ оператор с подобна структура.
3. Без това да засяга инвестициите в проекти от общ интерес, които съответните оператори на преносни системи правят по взаимно съгласие, националните регулаторни органи следва съвместно да одобряват инвестициите и да вземат решения относно трансграничното разпределение на съответните разходи по проекти от общ интерес или по пакети от такива проекти, както и относно включването на инвестиционните разходи в тарифите за пренос на енергия.
4. Организаторът (операторите) на проект от общ интерес, попадащ в категориите по точка 1, букви от а) до г) и точка 2 от Приложение II, следва редовно да информира всички заинтересовани регулаторни органи относно напредъка на проекта и определянето на съответните разходи и въздействия. Веднага след като даден проект от общ интерес, избран съгласно член 3 и попадащ в категориите по точка 1, букви от а) до г) и точка 2 от Приложение II, достигне достатъчна степен на зрялост, организаторът на проекта следва да подаде на съответните национални регулаторни органи инвестиционно искане, включващо и трансграничното разпределение на разходите, което трябва да е съпроводено от следната документация:
 - а) анализ на разходите и ползите, съставен въз основа на методиката, разработена съгласно член 12; и

- б) бизнес план за оценка на финансовата жизнеспособност на проекта, включващ избрания вариант за финансиране, и — специално за проектите от общ интерес, попадащи в категориите по точка 2 от Приложение I — резултатите от изпробване на реакцията на пазара (market testing).

Ако даден проект се организира от няколко на брой оператори или инвеститори, те следва да подадат своето искане съвместно.

За проектите, включени в първия списък на проекти от общ интерес в ЕС, организаторите на проекти следва да подадат своите искания до 30 септември 2013 г.

При получаване на инвестиционно искане, националните регулаторни органи следва незабавно да изпратят до Агенцията негово копие за сведение.

Националните регулаторни органи и Агенцията следва да спазват поверителност по отношение на информацията, която е чувствителна от търговска гледна точка.

- 5. В рамките на шест месеца от датата, на която последното инвестиционно искане е получено от последния съответен национален регулаторен орган, националните регулаторни органи трябва, след като проведат консултация със съответния организатор на проект (съответните организатори на проекти), да вземат общо решение относно разпределянето на инвестиционните разходи за проекта, които ще бъдат поети от всеки системен оператор, както и за включването на тези разходи в мрежовите тарифи. Националните регулаторни органи могат да решат да разпределят само част от разходите или да разпределят разходи за пакет от няколко проекта от общ интерес.

В решението за трансгранично разпределение на разходите следва да бъдат взети предвид икономическите, социалните и екологичните цени и ползи от проекта (проектите) в обхванатите държави-членки и възможната нужда от финансова подкрепа.

Регулаторните органи следва незабавно да уведомят Агенцията за своето решение, като приложат към уведомлението цялата информация във връзка с решението. По-специално, в информацията следва да са описани подробно основанията, послужили за база за разпределяне на разходите между държавите-членки, от рода на следните:

- а) оценка на установените въздействия, включително по отношение на мрежовите тарифи, за всяка от обхванатите държави-членки;
- б) оценка на бизнес плана по параграф 4, буква б);
- в) странични ползи (positive externalities) за региона или целия ЕС, които проектът ще породии;
- г) резултата от консултацията със съответния организатор на проект (организатори на проекти).

Решението за разпределение на разходите следва да се публикува.

6. Ако съответните национални регулаторни органи не успеят да постигнат съгласие относно инвестиционното искане в рамките на шест месеца от датата на получаване на искането от последния съответен национален регулаторен орган, те следва незабавно да информират Агенцията.

В такъв случай, или ако бъде подадено съвместно искане от съответните национални регулаторни органи, решението по инвестиционното искане, включително относно трансграничното разпределение на разходите по параграф 4, както и относно начина на отразяване на инвестиционните разходи в тарифите, следва да бъде взето от Агенцията в рамките на три месеца от датата, на която въпросът е повдигнат пред Агенцията.

Преди да вземе такова решение, Агенцията следва да се консултира със съответните регулаторни органи и с организатора на проекта (организаторите на проектите). Посоченият във втората алинея тримесечен срок може да бъде удължен с допълнителен период от два месеца, в случай че Агенцията потърси допълнителна информация. Този допълнителен срок започва да тече от деня след получаването на пълната информация.

Решението за разпределение на разходите следва да се публикува.

7. Агенцията следва незабавно да изпраща на Комисията копия на всички решения, съпроводени от цялата съответна информация по отношение на всяко решение. Тази информация може да бъде представена в обобщен вид. Комисията следва да спазва поверителност относно информацията, чувствителна от търговска гледна точка.
8. Разглежданото тук разпределение на разходите не следва да препятства прилагането от страна на операторите на преносни системи и одобряването от страна на националните регулаторни органи на такси за достъп до мрежите съгласно член 32 от Директива 2009/72/ЕО и Директива 2009/73/ЕО, член 14 от Регламент (ЕО) № 714/2009 и член 13 от Регламент (ЕО) № 715/2009.

Член 14 *Стимули*

1. В случаите, при които даден организатор на проект поема по-големи рискове при разработването, изграждането, експлоатацията или ремонтната дейност в рамките на проект от общ интерес, попадащ в категориите по точка 1 и точка 2 от Приложение II (с изключение на проектите за помпено-акумулиращи водоелектрически централи), в сравнение с нормално поеманите рискове при подобни инфраструктурни проекти, и ако тези рискове не са обхванати от освобождаване от разпоредби съгласно посоченото в член 36 от Директива 2009/73/ЕО или член 17 от Регламент (ЕО) № 714/2009, националните регулаторни органи следва да осигуряват предоставяне на подходящи стимули за такъв проект при прилагането на член 37, параграф 8 от Директива 2009/72/ЕО, член 41, параграф 8 от Директива 2009/73/ЕО, член 14 от Регламент (ЕО) № 714/2009 и член 13 от Регламент (ЕО) № 715/2009.

2. В решението на националните регулаторни органи за предоставяне на такива стимули следва да бъдат взети предвид резултатите от анализа на разходите и ползите на база на методиката, разработена съгласно член 12 и по-специално на породените от проекта странични ползи за региона или за ЕС като цяло. Националните регулаторни органи следва да анализират също и специфичните рискове, поемани от организатора на проекта (организаторите на проекта), взетите мерки за намаляване на риска и основанията за този рисков профил от гледна точка на нетното положително въздействие на проекта, сравнено с въздействието на по-нискорискова алтернатива. Отговарящите на условията за подобно стимулиране рискове включват по-специално рисковете при използване на нови преносни технологии, както на сушата, така и в морето, рисковете във връзка с недостатъчна възвръщаемост на разходите и рисковете при проектното разработване.
3. Предоставяните с решението стимули следва да са съобразени със специфичната природа на поетия риск и да включват:
 - а) правила за инвестиции с предвидено увеличено натоварване в бъдещи периоди (anticipatory investment); или
 - б) правила за признаване на ефективно направените разходи преди пускането на проекта в експлоатация; или
 - в) правила за осигуряване на допълнителна възвръщаемост на капиталовложенията по проекта; или
 - г) всякаква друга мярка, която бъде сметена за необходима и уместна.
4. В срок до 31 декември 2013 г. Агенцията следва да издаде указания в съответствие с член 7, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 713/2009, по следните въпроси:
 - а) относно стимулите по параграф 1, въз основа на ориентировъчни показатели за най-добра практика от страна на националните регулаторни органи;
 - б) относно обща методика за оценка на поети увеличени рискове при инвестиции в проекти за пренос на електроенергия и газ.
5. В срок до 31 юли 2013 г. всеки национален регулаторен орган следва да публикува своята методика и критериите, използвани за оценка на инвестициите в проекти за пренос на електроенергия и газ, както и на поеманите във връзка с тях увеличени рискове.
6. Комисията може да публикува указания относно стимулите по настоящия член в съответствие с Регламент (ЕО) № 714/2009, член 18, параграфи от 1 до 3, и Регламент (ЕО) № 715/2009, член 23, параграф 1.

ГЛАВА V — Финансиране

Член 15

Проекти, отговарящи на изискванията за финансова подкрепа от ЕС

1. Проектите от общ интерес, попадащи в категориите по точка 1, точка 2 и точка 4 от Приложение II, отговарят на изискванията за финансова подкрепа от ЕС под формата на безвъзмездна помощ за проучвания и на финансови инструменти съгласно разпоредбите на [Регламента на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Механизма за свързване на Европа].
2. Проектите от общ интерес, попадащи в категориите по точка 1, буква а) до буква г) и точка 2 от Приложение II (с изключение на проектите за помпено-акумулиращи водоелектрически централи), отговарят на изискванията за финансова подкрепа от ЕС под формата на безвъзмездна помощ за строително-монтажни работи съгласно разпоредбите на [Регламента на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Механизма за свързване на Европа], при условие че се изпълняват по процедурата съгласно член 5, параграф 6, буква б), или че съответстват на следните критерии:
 - а) Анализът на разходите и ползите на конкретния проект съгласно член 13, параграф 4, буква а) показва наличието на съществени странични ползи (positive externalities) във връзка със сигурността на енергийните доставки, солидарността или новаторството; и
 - б) Проектът не е стопански жизнеспособен — съгласно неговия бизнес план и други оценки, изготвени по-специално от потенциални инвеститори или кредитори. При оценката на стопанската жизнеспособност на проекта следва да се взема предвид и решението за стимулите и неговата обосновка по член 14, параграф 3; и
 - в) За проекта има издадено решение за трансгранично разпределение на разходите съгласно член 13, или (ако е проектът е освободен от съответните разпоредби съгласно посоченото в член 36 от Директива 2009/73/ЕО или в член 17 от Регламент (ЕО) № 714/2009) становище от компетентните национални регулаторни органи и Агенцията относно стопанската жизнеспособност на проекта.
3. Проектите от общ интерес, попадащи в категориите по точка 1, буква д) и точка 4 от Приложение II отговарят също и на условията за финансова подкрепа от ЕС под формата на безвъзмездна помощ за строително-монтажни работи в съответствие с разпоредбите на [Регламента на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Механизма за свързване на Европа], ако съответните организатори на проекта могат ясно да покажат наличието на значителни странични ползи (positive externalities) от тези проекти и липсата на стопанска жизнеспособност.

ГЛАВА VI — Заключителни разпоредби

Член 16

Докладване и оценяване

Комисията следва да публикува не по-късно от 2017 г. доклад за изпълнението на проектите от общ интерес. Този доклад следва да съдържа оценка по следните въпроси:

- а) постигнатия напредък при разработването, изграждането и пускането в експлоатация на проекти от общ интерес, избрани съгласно член 3 и, в съответните случаи, закъсненията в изпълнението на проектите и други срещнати затруднения;
- б) финансовите средства, ангажирани и вложени от ЕС по проекти от общ интерес в съответствие с разработките на [Регламента на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Механизма за свързване на Европа], в съпоставка с общата стойност на финансираните проекти от общ интерес;
- в) изменението на степента на свързаност между държавите-членки в областта на електроенергетиката и газовия сектор, съответстващите изменения в енергийните цени, както и броя на случаите на аварии в мрежовите системи, техните причини и съответната цена за икономиката;
- г) по отношение на издаването на разрешения и участието на обществеността:
 - средната и максималната обща продължителност на разрешителните процедури за проекти от общ интерес, включително продължителността на всяка стъпка от разрешителните процедури, в съпоставка с предвидения времеви график за основите възлови моменти по член 11, параграф 3;
 - степента на противопоставяне срещу проектите от общ интерес (по-специално броят на писмени възражения при процесите на обществено обсъждане и броя на съдебните производства);
- д) относно регулаторното третиране:
 - броя на проектите от общ интерес, за които има издадени разрешения за трансгранично разпределение на разходите по член 13;
 - броя и вида на проектите от общ интерес, на които са предоставени специфични стимули по член 14.

Член 17

Информация и публичност

Комисията следва да създаде информационна платформа за енергийната инфраструктура (infrastructure transparency platform), която да е лесно достъпна за широката общественост. В тази платформа следва да се съдържа следната информация:

- а) обща редовно актуализирана информация, включително географски данни, за всеки проект от общ интерес;
- б) плана за изпълнение на всеки проект от общ интерес;
- в) основните резултати от анализа на разходите и ползите, направен въз основа на разработената съгласно член 12 методика за съответните проекти от общ интерес, но без да е включена чувствителна от търговска гледна точка информация.

Член 18
Преходни разпоредби

Настоящият Регламент не се отнася за отпускането, продължаването или изменението на финансовата помощ, предоставяна от Комисията въз основа на покани за предложения за проекти, отправени съгласно Регламент (ЕО) № 680/2007 на Европейския парламент и на Съвета³¹, отнасящи се за проекти, включени в Приложение I и Приложение III към Решение 1364/2006/ЕО или с оглед на целите, основаващи се на съответните категории разходи за трансевропейски електропреносни мрежи (TEN-E), както това е определено в Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета³².

Член 19
Отмяна

С настоящото се отменя Решение 1364/2006/ЕО, считано от 1 януари 2014 г. Настоящият Регламент не води до възникването на никакви права за проекти по Приложение I и Приложение III към Решение 1364/2006/ЕО.

Член 20
Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 1 януари 2013 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел, на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

³¹ ОВ L 162, 22.06.2007, стр. 1

³² ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 25

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ПРИОРИТЕТНИ КОРИДОРИ И ТЕМАТИЧНИ ОБЛАСТИ НА ЕНЕРГИЙНАТА ИНФРАСТРУКТУРА

Настоящият регламент се прилага за следните приоритетните коридори и тематични области на трансевропейската енергийна инфраструктура:

1. ПРИОРИТЕТНИ ЕЛЕКТРОПРЕНОСНИ КОРИДОРИ

- (1) *Морска електроенергийна мрежа в северните морета („NSOG“)*: интегрирана морска електроенергийна мрежа в Северно море, Ирландско море, Ламанша, Балтийско море и съседните води, предназначена за пренос на електроенергия от инсталации на база възобновяеми енергийни източници, разположени в морето, до центрове за потребление и съхранение, както и за увеличаване на трансграничния обмен на електроенергия.

Обхванати държави-членки: Белгия, Германия, Дания, Ирландия, Люксембург, Нидерландия, Обединеното кралство, Франция и Швеция;

- (2) *Връзки север-юг между електроенергийните мрежи в Западна Европа („NSI West Electricity“)*: връзки между държавите-членки от региона и със средиземноморски трети държави, по-специално за интегриране на електроенергия от възобновяеми енергийни източници.

Обхванати държави-членки: Белгия, Германия, Ирландия, Испания, Италия, Люксембург, Малта, Нидерландия, Обединеното кралство, Португалия, Франция;

- (3) *Връзки север-юг между електроенергийните мрежи в Централна Източна и Югоизточна Европа („NSI East Electricity“)*: връзки и вътрешни линии по направленията север-юг и изток-запад за доизграждане на вътрешния пазар и интегриране на електропроизводството от възобновяеми енергийни източници.

Обхванати държави-членки: Австрия, България, Германия, Гърция, Италия, Кипър, Полша, Румъния, Словакия, Словения, Унгария, Чешката република;

- (4) *План за връзки между електроенергийните мрежи на Балтийския енергиен пазар („BEMIP Electricity“)*: връзки между държавите-членки в района на Балтийско море и съответно укрепване на вътрешните електроенергийни инфраструктури, за да се сложи край на изолацията на балтийските държави и за да се насърчи пазарното интегриране в региона;

Обхванати държави-членки: Германия, Дания, Естония, Латвия, Литва, Полша, Финландия, Швеция.

2. ПРИОРИТЕТНИ ГАЗОПРЕНОСНИ КОРИДОРИ

- (5) *Връзки север-юг между газопреносните мрежи в Западна Европа („NSI West Gas“):* възможности за връзки за транспортиране на газ от север на юг в Западна Европа за допълнителна диверсификация на пътищата за доставка и увеличаване на способността за краткосрочно подаване на газ.

Обхванати държави-членки: Белгия, Германия, Ирландия, Испания, Италия, Люксембург, Малта, Нидерландия, Обединеното кралство, Португалия, Франция;

- (6) *Връзки север-юг между газопреносните мрежи в Централна Източна и Югоизточна Европа („NSI East Gas“):* регионални газови връзки между района на Балтийско море, Адриатическо и Егейско море и Черно море, по-специално за повишаване на диверсификацията и сигурността на доставките на газ;

Обхванати държави-членки: Австрия, България, Германия, Гърция, Италия, Кипър, Полша, Румъния, Словакия, Словения, Унгария, Чешката република;

- (7) *Южен газов коридор („SGC“):* транспортиране на газ от Каспийския басейн, Централна Азия, Близкия изток и източния средиземноморски басейн до Съюза за повишаване на диверсификацията на доставките на газ.

Обхванати държави-членки: Австрия, България, Германия, Гърция, Италия, Кипър, Полша, Румъния, Словакия, Словения, Унгария, Чешката република;

- (8) *План за връзки между газопреносните мрежи на Балтийския енергиен пазар („BEMIP Gas“):* инфраструктура за премахване на изолацията на трите балтийски държави и Финландия, както и на тяхната зависимост от един единствен доставчик и за увеличаване на диверсификацията на доставките в района на Балтийско море;

Обхванати държави-членки: Германия, Дания, Естония, Латвия, Литва, Полша, Финландия, Швеция.

3. ПРИОРИТЕТЕН НЕФТЕН КОРИДОР

- (9) *Връзки за доставка на нефт в Централна Източна Европа („OSC“):* оперативна съвместимост на нефтопроводната мрежа в Централна Източна Европа за повишаване сигурността на доставките и намаляване на рисковете за околната среда.

Обхванати държави-членки: Австрия, Германия, Полша, Словакия, Унгария, Чешката Република.

4. ПРИОРИТЕТНИ ТЕМАТИЧНИ ОБЛАСТИ

- (10) *Внедряване на интелигентни електроенергийни мрежи:* възприемане на технологии за интелигентни електроенергийни мрежи в целия Съюз с цел ефективно интегриране на поведението и действията на всички потребители,

свързани към електроснабдителната мрежа, по-специално за генериране на големи количества електроенергия от възобновяеми източници или децентрализирани енергийни източници и реакция в електропотреблението на консуматорите;

Обхванати държави-членки: всички;

- (11) *Магистрални електропроводи*: изграждане до 2020 г. на първоначални магистрални електропроводи, с оглед на последващо изграждане на система от магистрални електропроводи в целия ЕС;

Обхванати държави-членки: всички;

- (12) *Трансгранична мрежа за въглероден двуокис*: разработване на инфраструктура за транспортиране на въглероден двуокис между държавите-членки и със съседни трети страни с оглед на внедряването на улавянето и съхраняването на въглероден двуокис.

Обхванати държави-членки: всички.

ПРИЛОЖЕНИЕ П

КАТЕГОРИИ ЕНЕРГИЙНА ИНФРАСТРУКТУРА

Категориите на енергийната инфраструктура, които следва да бъдат разработвани за осъществяване на приоритетите за енергийната инфраструктура, изброени в приложение I, са следните:

- (1) относно електроенергията:
 - а) въздушни електропроводи за високо напрежение, ако са проектирани за напрежение 220 kV или по-високо и подземни и подводни кабели, ако са проектирани за напрежение 150 kV или по-високо;
 - б) в частност относно магистралните електропроводи — всякакво физическо оборудване, предназначено да позволява пренос на електроенергия при високи и свръхвисоки напрежения с оглед на подаване на големи количества генерирана или акумулирана в една или няколко държави-членки или трети държави електроенергия към големи консуматори на електроенергия в една или няколко други държави-членки;
 - в) съоръжения за акумулиране на електроенергия, използвани за натрупване на електроенергия за постоянно или временно в надземна или подземна инфраструктура или геоложки обекти, при условие, че те са директно свързани към електропроводи за високо напрежение, проектирани за напрежение 110 kV или по-високо;
 - г) всякакво оборудване или инсталация, които са от основно значение за безопасната, сигурна и ефективна работа на системите, определени в букви от а) до в), включително системите за защита, следене и управление за всички напрежения;
 - д) всякакво оборудване или инсталация, както за напрежения на пренос, така и за средно напрежение (разпределение), чиято цел е двупосочна цифрова комуникация, реалновременни или близки до реалновременните, интерактивно и интелигентно следене и управление на производството на електроенергия, преноса, разпределението и потреблението в рамките на дадена електроенергийна мрежа с оглед на разработването на мрежа, ефективно интегрираща поведението и действията на всички свързани с нея мрежови потребители — производители, консуматори на енергия и тези, които са и двете — за да се гарантира икономически ефективна, устойчиво развита електроенергийна система с ниски загуби и високо качество и сигурност на електроснабдяването и безопасността;
- (2) относно газа:
 - а) преносни газопроводи за транспортиране на природен газ и биогаз, които са част от мрежа, съставена предимно от газопроводи с високо налягане, с изключение на газопроводите с високо налягане, използвани за разпределение в предходна част от мрежата или за местно разпределение на природен газ,

- б) подземни хранилища, свързани с горепосочените газопроводи с високо налягане,
 - в) съоръжения за приемане, съхраняване и регазификация или понижаване на налягането на втечен природен газ (ВПГ) или сгъстен природен газ (СПГ);
 - г) всякакво оборудване или инсталации, които са от основно значение за безопасната, сигурна и ефективна работа на системата или за осигуряване на възможност за реверсивно подаване на газ;
- (3) относно нефта:
- а) нефтопроводи, използвани за транспортиране на суров нефт;
 - б) помпени станции и нефтохранилища, необходими за експлоатацията на нефтопроводи за суров нефт;
 - в) всички съоръжения или инсталации, които са от основно значение за правилната работа на системата, включително системите за защита, следене и управление, както и съоръженията за реверсивно подаване;
- (4) относно въглеродния двуокис:
- а) специално предвидени за целта газопроводи, различни от тези на сборната газопроводна мрежа, използвани за транспортиране на въглероден двуокис, получен вследствие на човешки дейности, от повече от един източник, т.е. промишлени инсталации (включително електроцентрали), които генерират въглероден двуокис чрез изгаряне или други химични реакции, включващи изкопаеми и неизкопаеми въглеродосъдържащи съединения, с цел постоянно геоложко съхраняване на въглероден двуокис в съответствие с Директива 2009/31/ЕО;
 - б) съоръжения за втечняване и междинно съхраняване на въглероден двуокис с оглед на последващото му транспортиране. Това не включва инфраструктура в рамките на геоложка формация, използвана за постоянно геоложко съхраняване на въглероден двуокис съгласно Директива 2009/31/ЕО и съответните наземни съоръжения и съоръжения за инжектиране.
 - в) всякакво оборудване или инсталации, които са от основно значение за правилната, сигурна и ефективна работа на въпросната система, включително системи за защита, следене и управление

ПРИЛОЖЕНИЕ III

РЕГИОНАЛНО ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПРОЕКТИ ОТ ОБЩ ИНТЕРЕС

1. ПРАВИЛА ЗА РЕГИОНАЛНИ ГРУПИ

- (1) За електроенергийните проекти, попадащи в категориите, определени в точка 1 от приложение II, всяка Група се състои от представители на държавите-членки, националните регулаторни органи и операторите на преносни системи, в изпълнение на тяхното задължение да си сътрудничат на регионално равнище в съответствие с член 6 от Директива 2009/72/ЕО и член 12 от Регламент (ЕО) № 714/2009, и организаторите на проекти, имащи отношение към всеки от съответните приоритети, определени в приложение I, както и Комисията, Агенцията и ENTSO за електроенергия.

За проектите в газовия сектор, попадащи в категориите, определени в точка 2 от приложение II, всяка Група се състои от представители на държавите-членки, националните регулаторни органи и операторите на преносни системи, в изпълнение на тяхното задължение да си сътрудничат на регионално равнище в съответствие с член 7 от Директива 2009/73/ЕО и член 12 от Регламент (ЕО) № 715/2009, и организаторите на проекти, имащи отношение към всеки от съответните приоритети, определени в приложение I, както и Комисията, Агенцията и ENTSO за газ.

За проектите за транспортиране на нефт и въглероден двуокис, които попадат в категориите, посочени в точки 3 и 4 от приложение II, всяка група се състои от представители на държавите-членки, организаторите на проекта, имащи отношение към съответните приоритети, посочени в приложение I, и Комисията.

- (2) Всяка Група организира работното си натоварване в съответствие с регионалните усилия за сътрудничество съгласно член 6 от Директива 2009/72/ЕО, член 7 от Директива 2009/73/ЕО, член 12 от Регламент (ЕО) № 714/2009 и член 12 от Регламент (ЕО) № 715/2009 и други съществуващи структури за регионално сътрудничество.
- (3) Всяка Група поканва, според целесъобразността с оглед изпълнението на съответния приоритет, определен в приложение I, представители на националните администрации, на регулаторните органи, организатори на проекти и оператори на преносни системи от държави кандидатки за членство в ЕС и потенциални държави кандидатки, държавите-членки на Европейското икономическо пространство и на Европейската асоциация за свободна търговия, представители на институциите и органите на Енергийната общност, държавите, обхванати от Европейската политика за добросъседство, както и държави, с които Съюзът е установил конкретно сътрудничеството в областта на енергетиката.
- (4) Всяка Група провежда консултации с организациите, представляващи съответните заинтересовани страни, включително с производители, оператори

на разпределителни системи, доставчици, потребители и, за задачите, посочени в параграф 2 от член 5, с организации за опазване на околната среда. Групата може да организира изслушвания или консултации, когато това е необходимо за изпълнението на нейните задачи.

2. ПРОЦЕС ЗА РЕГИОНАЛНО ИЗБИРАНЕ НА ПРОЕКТИ

- (1) Всеки организатор на проект подава заявление за избиране като проект от общ интерес до членовете на съответната Група, включително оценка на своя(ите) проект(и) по отношение на приноса за осъществяването на приоритетите, определени в приложение I, изпълнението на съответните критерии, дефинирани в член 6, и всяка друга информация, имаща отношение към оценката на проекта.
- (2) Всички получатели са длъжни да спазват поверителност на чувствителната от търговска гледна точка информация.
- (3) Предложените електроенергийни проекти за пренос и акумулиране, които попадат в категориите, определени в точка 1, букви а) — г) от приложение II, следва да бъдат част от най-новия наличен десетгодишен план за развитие на електроенергетиката, разработен от ЕМОПС за електроенергия съгласно член 8 от Регламент (ЕО) № 714/2009.
- (4) За всички списъци с проекти от общ интерес, отнасящи се за целия Съюз и приети след 1 август 2013 г., предложените проекти за пренос и съхраняване на газ, които попадат в категориите, определени в точка 2 от приложение II, следва да бъдат част от най-новия наличен десетгодишен план за развитие на газопреносната мрежа, разработен от ЕМОПС за газ съгласно член 8 от Регламент (ЕО) № 715/2009.
- (5) Предложените проекти за транспортиране на въглероден двуокис, които попадат в категорията, определена в точка 4 от приложение II, следва да бъдат представени като част от план, разработен от повече от две държави-членки, за развитие на трансгранична инфраструктура за транспортиране и съхраняване на въглероден двуокис, който план се представя на Комисията от заинтересованите държави-членки или от организациите, определени от тези държави-членки.
- (6) При оценяване на предложените проекти за електроенергия и газ, попадащи в категориите, определени в точка 1, буква а) — г), и в точка 2 от приложение II, без да се засягат разпоредбите на точка 4, всяка Група взема предвид анализа, в съответствие с разпоредбите на параграф 7 от член 12, за предложени проекти за електроенергия и газ, попадащи в категориите, определени в точка 1, буква а) — г), и в точка 2 от приложение II, направен в най-новия наличен десетгодишен план за развитие на мрежата за природен газ и електроенергия, разработен от ENTSO за електроенергия и ENTSO за газ съгласно член 8 от Регламент (ЕО) № 714/2009 и Регламент (ЕО) № 715/2009.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ПРАВИЛА И ПОКАЗАТЕЛИ ВЪВ ВРЪЗКА С КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОЕКТИТЕ ОТ ОБЩ ИНТЕРЕС

- (1) Проект със значително трансгранично въздействие е проект на територията на държава-членка, който отговаря на следните условия:
- а) за пренос на електроенергия — ако проектът променя преносния капацитет на мрежата на границата на споменатата държава-членка с една или няколко други държави-членки или в която и да е друга важна точка на същия преносен коридор с поне 500 мегавата в сравнение със ситуацията, при която проектът не бива въведен в експлоатация;
 - б) за акумулиране на електроенергия — ако проектът осигурява капацитет за акумулиране, позволяващ нетно годишно производство на електроенергия от поне 500 гигаватчаса;
 - в) за пренос на газ — ако проектът касае инвестициите в съоръжения за реверсивно подаване или в изменение на газопреносния капацитет през границата(ите) на съответната държава-членка с поне 10 % в сравнение със ситуацията преди въвеждането на проекта в експлоатация;
 - г) за съхраняване на втечен газ/сгъстен природен газ — ако целта на проекта е пряко или непряко снабдяване на поне две държави-членки или изпълнение на стандарта за инфраструктурата (правило N-1) на регионално равнище, в съответствие с член 6, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 994/2010;
 - д) за интелигентни електроенергийни мрежи — ако проектът е разработен за оборудване и уредби за високо и средно напрежение, проектирани за напрежение 10 kV или по-високо. Той следва да включва операторите на преносни и разпределителни мрежи от поне две държави-членки, които обхващат най-малко 100 000 мрежови потребители, генериращи или консумиращи електроенергия, или и двете, при консумация от порядъка на най-малко 300 гигаватчаса/година, от които поне 20 % са с произход от ресурси, електроенергията от които не подлежи на диспечерско управление.
- (2) Във връзка с проекти, попадащи в категориите, определени в точка 1, буква а) — г) от приложение II, критериите, изброени в член 4, следва да бъдат оценявани както следва:
- а) Интеграцията на пазара, конкуренцията и гъвкавостта на системата се оценяват в съответствие с анализа, направен в най-новия наличен десетгодишен план за развитие на електроенергийната мрежа, по-специално чрез:
 - изчисляване, при трансграничните проекти, на въздействието върху преносния капацитет на мрежата в двете посоки на пренасяне,

измерен като мощност (в мегавати), или, при проекти със значително трансгранично въздействие, въздействието върху преносния капацитет на мрежата на границите между съответните държави-членки, между съответните държави-членки и трети държави или в рамките на съответните държави-членки, както и въздействието върху балансирането на товарите и енергоподаването и експлоатацията на мрежата в съответната държава-членка;

- оценка на въздействието, за анализирания район, както е дефиниран в точка 10 от приложение V, представена като разходи за генериране и пренос за цялата енергийна система, и изменение на пазарните цени, предизвикано от проекта при различни варианти на планиране, по-специално като се вземат предвид промените, предизвикани в подреждането по краткосрочни пределни разходи на централите.
- б) Преноса на електроенергия от възобновяеми източници към големи центрове на потребление и акумулиране се измерва в съответствие с анализа, направен в най-новия наличен десетгодишен план за развитие на електроенергийната мрежа, по-специално чрез:
- за преноса на електроенергия, чрез оценяване на размера на генериращата мощност на основата на възобновяеми енергийни източници (по видове технологии, в мегавати), които се присъединяват към мрежата и електроенергията им ще може да се пренася благодарение на проекта, сравнен с размера на планираната сумарна генерираща мощност на основата на тези видове възобновяеми енергийни източници в съответната държава-членка през 2020 г. в съответствие с националните планове за действие в областта на енергията от възобновяеми източници, както са определени в член 4 от Директива 2009/28/ЕО.
 - за акумулиране на електроенергия, чрез сравняване на новия капацитет, осигурен с проекта, със сумарния съществуващ капацитет за същата технология на акумулиране в анализирания район, както е дефиниран в точка 10 от приложение V.
- в) Оперативната съвместимост и надеждната експлоатация на системата се оценяват в съответствие с анализа, направен в най-новия наличен десетгодишен план за развитие на електроенергийната мрежа, по-специално чрез оценка на въздействието на проекта върху загубата на прогнозни товари в анализирания район, както е дефиниран в точка 10 от приложение V, изразявайки оценката като адекватност на генерираните и пренасяните мощности за множество характерни периоди на натоварване, при отчитане на очакваните промени при определени от климата крайни метеорологични явления и тяхното въздействие върху устойчивостта на инфраструктурата.

Общите разходи за проекта през техническата му жизнен цикъл се вземат под внимание при изчисляване на тези показатели.

- (3) Във връзка с проекти, попадащи в категориите, определени в точка 2 от приложение II, критериите, изброени в член 4, следва да бъдат измервани както следва:
- а) Пазарната интеграция и оперативна съвместимост се оценяват чрез изчисляване на допълнителната стойност на проекта за интеграцията на пазарните области и изравняването на цените, за общата гъвкавост на системата, включваща капацитета за реверсивно подаване при различни сценарии.
 - б) Конкуренцията се оценява на базата на диверсификацията, включително улесняването на достъпа до местни източници на снабдяване, като последователно се отчита диверсификацията на източниците, вариантите и маршрутите и въздействието на новия капацитет върху индекса на Херфиндал-Хиршман (Herfindahl-Hirschman), изчислен при нивото на капацитета за анализирания район, както е определена в точка 10 от приложение V.
 - в) Сигурността на доставките на газ се измерва чрез изчисляване на допълнителната стойност на проекта за краткосрочната и дългосрочната устойчивост на системата и за повишаването на оставащата гъвкавост на системата за справяне със смущения в снабдяването при различни сценарии, както и допълнителния капацитет, осигурен с проекта, измерен във връзка със стандарта за инфраструктура (правило N-1) на регионално равнище, в съответствие с член 6, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 994/2010.
 - г) Устойчивото развитие трябва да бъде оценено като принос на проекта за намаляването на емисиите, за подпомагането на резервирането на генериращата мощност от възобновяеми източници или на концепцията за производство на водород на база неизползваема за други цели електроенергия от възобновяеми източници („електроенергия в газ“) и за транспортирането на биогаз, като се вземат под внимание очакваните промени в климатичните условия.
- (4) Във връзка с проекти, попадащи в категориите, определени в точка 1, буква д) от приложение II, всяка функция, изброена в член 4, следва да бъде оценявана по следните критерии:
- а) Ниво на устойчиво развитие: Този критерий се оценява чрез оценка на намаляването на емисиите на парникови газове и въздействието върху околната среда от инфраструктурата на електроенергийната мрежа;
 - б) Преносен капацитет на преносните и разпределителните мрежи за свързване и пренасяне на електроенергия от и към потребителите: Този критерий се оценява чрез оценяване на инсталираната мощност на децентрализираните енергийни източници в разпределителните мрежи, максимално допустимото подаване на електроенергия без опасност от претоварване на преносните мрежи, както и на енергията, произведена от възобновяеми източници поради рисковете от претоварвания или рисковете за сигурността;

- в) Възможности за свързване към мрежата и за достъп до всички категории потребители по мрежата: Този критерий се оценява чрез оценка на методите, приети за изчисляване на таксите и тарифите, и на тяхната структура при производителите, потребителите и при тези, които са и двете, както и на оперативната гъвкавост, осигурена за динамично балансиране на електроенергията в мрежата;
 - г) Сигурност и качество на снабдяването: Този критерий се оценява чрез оценка на отношението на надеждно разполагаемата генерираща мощност към върховия товар, дела на електроенергията, генерирана от възобновяеми източници, стабилността на електроенергийната система, продължителността и честотата на прекъсванията, взети за един клиент, включително прекъсванията свързани с климата, както и показателите за качеството на напрежението;
 - д) Ефективност и качеството на услугите за електроснабдяване и експлоатация на мрежите: Този критерий се оценява чрез оценка на равнището на загубите при преноса и в разпределителните мрежи, отношението между минималния и максималния електрически товар в рамките на определен период от време, участието на страната на потреблението в пазарите на електроенергия и в мерките за енергийна ефективност, процента на използване (т.е. средно натоварване) на компонентите на електроенергийната мрежа, разполагаемостта на мрежовите компоненти (свързана с планови и непланови ремонти) и нейното въздействие върху показателите на мрежата, както и действителната разполагаемост на мрежовия капацитет по отношение на стандартната му стойност;
 - е) Принос към трансграничните пазари на електроенергия от управление на потокоразпределението с цел облекчаване на циркулиращите потоци на мощност и увеличаване на капацитета на междинните връзки: Този критерий се оценява чрез оценка на отношението между капацитета на междусистемните връзки на дадена държава-членка и нейните електрически товари, на използването на капацитета на междусистемните връзки, както и на таксите за претоварване на междусистемните електропроводи.
- (5) Във връзка с проекти, попадащи в категориите, определени в точка 3 от приложение II, критериите, изброени в член 4, следва да бъдат оценявани както следва:
- а) Сигурността на доставките на нефт се оценява чрез оценка на допълнителния размер на новия капацитет, който предлага дадения проект за краткосрочната и дългосрочната устойчивост на системата, и останалата гъвкавост на системата за справяне със смущения в доставките при различни сценарии.
 - б) Оперативната съвместимост се оценява чрез оценка на това до каква степен проектът подобрява функционирането на нефтопроводната мрежа, по-специално предоставяйки възможност за реверсивно подаване.

- в) Ефективното и устойчиво използване на ресурсите се оценява чрез оценка на степента, в която проектът използва вече съществуващата инфраструктура и допринася за свеждане до минимум на рисковете и проблемите, свързани с околната среда и изменението на климата.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

АНАЛИЗ НА РАЗХОДИТЕ И ПОЛЗИТЕ ЗА ЦЯЛАТА ЕНЕРГИЙНА СИСТЕМА

Методиката за хармонизиран анализ на разходите и ползите за цялата енергийна система за проекти от общ интерес трябва да отговаря на следните принципи, формулирани в настоящото приложение:

- (1) Методиката трябва да се основава на общ набор входни данни, представителни за електроенергийната система и газовата система на Съюза в годините $n+5$, $n+10$, $n+15$ и $n+20$, където n е годината, през която е направен анализът. Този набор от данни обхваща минимум:
 - а) За електроенергията: сценарии за товарите, генериращите мощности по видове гориво (биомаса, геотермална енергия, водноелектрически централи, газ, ядрена енергия, нефтени горива, твърди горива, вятър, слънчева енергия от фотоволтаични инсталации, слънчева енергия от централи с концентратори на светлината, други технологии за възобновяеми енергийни източници) и тяхното географско местоположение, цените на горивата (включително биомаса, въглища, газ и нефтени горива), цени за въглеродния двуокис, структурата на преносната и, ако е необходимо, на разпределителната мрежа, и нейното развитие, като се вземат предвид всички нови значителни проекти за генериране (включително капацитет, предвиден за улавяне на въглероден двуокис), съхраняване и пренос, за които е взето окончателно решение за инвестиране и които подлежат на пускане в експлоатация до края на година $n+5$;
 - б) За газа: сценарии за потреблението, вноса, цените на горивата (включително въглища, газ и нефт), цените за въглеродния двуокис, структурата на преносната мрежа и нейното развитие, като се вземат предвид всички нови проекти, за които е взето окончателно решение за инвестиране и които подлежат на пускане в експлоатация до края на година $n+5$;
- (2) Наборът от данни трябва да отразява законодателството на Съюза и националните такива, в сила към датата на анализа. Наборите от данни, използвани съответно за електроенергия и газ, трябва да бъдат съвместими, особено по отношение на предположенията за цените и количествата на всеки от пазарите. Наборът от данни се разработва след официални консултации с държавите-членки и организациите, представляващи всички заинтересовани страни. Комисията и Агенцията осигуряват достъп до необходимите търговски данни от трети страни, когато е приложимо.
- (3) Методиката дава указания за разработването и използването на мрежите и моделирането на пазара, необходимо за анализа на разходите и ползите.
- (4) Анализът на разходите и ползите се основава на хармонизирано определяне на разходите и ползите за различните анализирани категории проекти и обхваща най-малко периода от време, посочен в точка 1.

- (5) Анализът на разходите и ползите като минимум взема предвид следните разходи: капиталовложения, експлоатационни разходи и ремонтни разходи през техническия жизнен цикъл на проекта, както и разходи за извеждане от експлоатация и управление на отпадъците, в съответните случаи. Методиката следва да дава указания за сконтните проценти, които следва да бъдат използвани за изчисленията.
- (6) За пренос и акумулиране на електроенергия анализът на разходите и ползите взема предвид най-малкото въздействията върху показателите, дефинирани в приложение III. В съответствие с използваните методи за разработването на най-новия наличен десетгодишен план за развитие на електроенергийната мрежа, в допълнение той по-специално следва да взема предвид въздействията на проекта върху следните елементи:
- а) Конкуренцията в смисъл на пазарни позиции на различните оператори и изравняването на цените помежду различните държави-членки;
 - б) Разходите за генериране, пренос и разпределение на електроенергията, включително разходите за собствено потребление от електроцентралите и тези, свързани с емисиите на парникови газове и със загубите при пренос по време на техническия жизнен цикъл на проекта;
 - в) Бъдещите разходи за нови инвестиции в генериране и пренос през техническия жизнен цикъл на проекта;
 - г) Оперативната гъвкавост, включително оптимизирането на регулирането на мощността и спомагателните услуги;
 - д) Устойчивостта на системата, включително устойчивостта на бедствия и по отношение на климата, както и сигурността на системата, особено за европейските инфраструктури от критично значение, както са определени в Директива 2008/114/ЕО.
- (7) За газовия сектор анализът на разходите и ползите взема предвид като минимум резултатите от изпробването на реакцията на пазара, като например „откритите сезони“ (допитвания за свободно заявяване на капацитет), въздействието върху показателите, дефинирани в приложение III, както и следните въздействия:
- а) Конкуренцията в смисъл на пазарни позиции на различните оператори и изравняването на цените между различните държави-членки;
 - б) Устойчивостта на системата, включително устойчивостта на бедствия и по отношение на климата, както и сигурността на системата, особено за европейските инфраструктури от критично значение, както са определени в Директива 2008/114/ЕО;
 - в) Количеството енергия, която няма да бъде доставена, и вероятността за това, както и повишаването на сигурността и качеството на доставките;
 - г) Приноса за интегрирането на различни зони на пазара на газ,

- д) Гъвкавостта и претоварванията в мрежата за снабдяване с газ.
- (8) За интелигентните електроенергийни мрежи анализът на разходите и ползите взема предвид най-малкото въздействията върху показателите, дефинирани в приложение III.
- (9) Подробният метод, използван за отчитане на показателите, посочени в точки 6 до 8, се разработва след официални консултации с организациите, представляващи всички заинтересовани страни.
- (10) В методиката се определя анализиран район за анализ на разходите и ползите при всеки отделен проект и за анализ на регионално равнище и на равнището на Съюза. Анализираният район за отделния проект обхваща всички държави-членки и трети държави, на чиято територия се осъществява проектът, всички техни съседни държави-членки и всички останали държави-членки, имащи в голяма степен отношение към проекта.
- (11) Методиката определя анализа, който да бъде направен, въз основа на съответния набор от данни, като се изчисляват резултатите от целевата функция със и без всеки един проект. Анализът трябва да определи държавите-членки, за които проектът има положителни нетни резултати (бенефициерите), и държавите-членки, за които проектът има отрицателни нетни резултати (платци). Всеки анализ на разходите и ползите включва анализи на чувствителността по отношение на набора от входни данни, датата за пускане в експлоатация на различни проекти в рамките на една и съща зона за анализ и други съответни параметри.
- (12) Операторите на преносни и разпределителни системи обменят информацията, необходима за разработването на методиката, включително на съответното моделиране на мрежата и пазара. Всеки оператор на преносна и разпределителна система, който събира информация от името на други оператори на преносни и разпределителни системи, връща на участващите оператори на преносни и разпределителни системи резултатите от събирането на данни. За общия пазар на електроенергия и газ и мрежовия модел, определен в параграф 8 от член 12, наборът от входни данни, посочен в точка 1, трябва да обхваща годините $n+10$, $n+20$ и $n+30$ като моделът трябва да позволява пълна оценка на икономическото, социалното и екологичното въздействие, по-специално с включване на външните разходи, като тези, свързани с емисиите на парникови газове и конвенционални атмосферни замърсители или със сигурността на доставките.

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

УКАЗАНИЯ ЗА ПРОЗРАЧНОСТ И ОБЩЕСТВЕНО УЧАСТИЕ

- (1) В наръчника на процедурите трябва да се уточнява поне:
- а) съответното законодателство, на които се основават решенията и становищата за различните типове съответни проекти от общ интерес, включително законодателството за опазване на околната среда;
 - б) съответните решения и становища, до които трябва да се стигне;
 - в) имената и координатите на компетентния орган, на други органи и на основните заинтересовани страни;
 - г) хода на работите, излагащ накратко всеки етап от процеса, включително ориентиран период от време;
 - д) информация за обхвата, структурата и степента на детайлизиране на документите, които се представят със заявлението за решения, включително контролен списък;
 - е) етапите и средствата за участието на широката общественост в процеса.
- (2) За да се увеличи общественото участие в процеса на издаване на разрешения, се прилагат следните принципи:
- а) Заинтересованите страни, имащи отношение към даден проект от общ интерес, включително съответните органи, собствениците на терена и гражданите, живеещи в околностите на проекта, широката общественост и нейните сдружения, организации и групи, биват подробно информирани и до тях се правят допитвания на ранен етап и по открит и прозрачен начин. Когато е необходимо, компетентният орган подкрепя активно дейностите, предприети от организатора на проекта.
 - б) Компетентните органи гарантират, че процедурите на допитване до обществеността във връзка с проекти от общ интерес са концентрирани, когато това е възможно. Всяко допитване до обществеността обхваща всички тематични въпроси, свързани с конкретния етап на процедурата, като даден тематичен въпрос, свързан с конкретния етап от процедурата, не трябва да бъде разглеждан при повече от едно допитване до обществеността. Тематичните въпроси, повдигани при допитване до обществеността, следва да бъдат ясно посочени в уведомлението за допитването до обществеността.
 - в) Коментари и възражения са допустими само от началото на допитването до обществеността до изтичането на крайния срок.
- (3) Концепцията за общественото участие включва като минимум информация за:
- а) запитаните заинтересовани страни;

- б) предвидените мерки;
 - в) план-графика;
 - г) човешките ресурси, предвидени за съответните задачи.
- (4) Във връзка с това провеждането на публичното допитване до обществеността да бъде извършено преди подаването на документацията по заявката, съответните страни трябва поне:
- а) да публикуват информационна брошура от не повече от 15 страници, която прави ясен и сбит преглед на целта и предварителния времеви график на проекта, дава разгледани поне три алтернативни маршрута, дава очакваните въздействия, включително с трансграничен характер, и възможните мерки за тяхното смекчаване;
 - б) да информират всички заинтересовани страни за проекта чрез интернет страницата, посочена в член 10, параграф 7 и други подходящи информационни средства;
 - в) да поканят писмено съответните заинтересовани страни на специални срещи, на които се обсъждат поводи за загриженост.
- (5) Интернет страницата на проекта предоставя минимум следното:
- а) редовно актуализирано нетехническо обобщение в не повече от 50 страници, отразяващо текущото състояние на проекта с ясно посочване, в случай на актуализации, измененията на предишните версии;
 - б) планирането на проекта и допитването до обществеността с ясно посочване на датите и местата за допитванията до обществеността и изслушванията;
 - в) координати за контакт с оглед на получаването на пълния набор документи на заявлението;
 - г) координати за контакт с оглед предаване на коментарите и възраженията от допитванията до обществеността;
 - д) наръчника на процедурите съгласно член 10, параграф 1.